

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdi-
nand (József főherceg-ut.) 4.
Telefon: 151. — Sürgöny cím:
Közlöny, Arad. — Az Aradi
Nyomda vállalat tulajdona ki-
adása és rotációs nyomás.
Mecselelenk naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
840, félfévre 420, negyed-
évre 210, havonta 70 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej fel-
több. — Egyes szám 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. — (Buc-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint: —

49-ik éviolyam, 252. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Szerda, 1933. november 8

Egy Wells-regény

nem lehet érdekesebb az Utópiák valamelyik ismeretlen dimenziójából, mint az új egészségügyi törvénynek most elkészült végrehajtási utasítás-tervezete. Érthető, hogy kissé meghökkenve fogadták mindenütt, amerre az ország érdekelt gyár-
iparának felelős vezetői dolgoznak. Minket már nem érhetnek meglepetések! — szokták mondogatni az illetékesek, ha új rendeletet, vagy törvénytervezetet hoz nagy ritkán számunkra a posta, előzetes ismertetés és hozzászólás végett. Általában: megszoktuk, hogy rólunk határozzanak és rendelkezzenek — nélkülünk. Ám mindennek ellenére az új tervezet most az egyszer őszinte meglepetést okozott. Úde változatosságával, fiatalos naivitásával és csomagolásának azzal a staniolosan csillogó gusztyosságával, amely nektáros csokoládéalmokat sejtet azzal, aki kezébe veszi — a bennerejő savanyucukor helyett.

Mert meg kell adni: az egészségügyi rendelkezések végrehajtási utasításainak egész szelleme, aprólékos kidolgozottsága, lelkiismeretes gondossága egy nagy és őszinte vágyat fejez ki: a romániai munkás egészségének minél tökéletesebb védelmét, munkaképességének nemcsak megőrzését, de kedvező feltételek melletti fokozását is. Néhány ideális szándéku romániai orvosprofesszor Amerikában a Rockefeller-alapítványok jóvoltából a legnagyobb amerikai ipari üzemekben tanulmányozhatta a gyárak egészségügyi szervezetét. A professzor urak bizonyára őszinte ámulással álltak körül az amerikai nagyipari „prosperity” kolosszusának árnyékában könnyedén elővarázsolt praktikus, tudományos alapokon meg szervezett egészségügyi berendezéseit. Ugyanolyan helyesléssel és figyelemmel hallgatták az amerikai üzemigazgatók előadását a gyári modern kórházokról, a porszívó-, levegőtisztító-, nedves-
ségmérő-apparátusok szüntelen működő arzenáljáról, mint idehaza mi, akik most a lelkes professzorok amerikai riport-jegyzeteit — rendezet-
tervezetek formájában olvashatjuk. Ki kételkedhetik abban például, hogy csak jótékony hatása lehet annak, ha a munkatermekbe kék ablaküvegeken át szűrődik be a megnyugtató fény...? Vagy ki vonhatná kétségbe, hogy minden egyes munkásnak egy meghatározott mennyiségű levegőre van szüksége, hogy munkaideje alatt teljes energiával és minden fizikai gátlás nélkül, előmelegítő készülékkel szabályozott hőmérséklet mellett kitünő munkát produkáljon az emberi kor munkaképességének legvégső határáig...? Szinte halljuk az amerikai gyár sikoltozó vész-szirenájának hörgését, mert megállapították, hogy a külső levegő és a belső levegő közötti szükséges 5 Celsius hőmérséklet-differencia a munkatermek javára megszünt! Vagy ugyanez történik, ha észreveszik, hogy egy munkás 80 kilogrammos súlyt emelt a gyárudvaron, holott a részére előírt maximális tehermennyiség nem haladhatja meg a 75 kilót... Tehát be kell szüntetni azonnal a munkát, míg a hődifferenciát kiküszöbölik és amíg egy másik munkás átveszi az ötkilónyi pluszsúlyt, mert így diktálja a rendelet...! Ám elolvashatja bárki az egész hazai tervezetet, akit csak érdekel: minek ismételjük meg önmagunkat...? Fehérfehér szanatóriumok abszolút tisztaságú ködképei, modern sterilitás, statisztikákban felépített munkaszerek és az ezeket védő gépezetek légionnak álmvilága tűnik elénk a nyomtatott sorok között. Igaz, ez az igazi termelőmunka-politika humánus útja, ezek a rendszerek oldják fel a szélsőséges mozgalmak görcei közül a félrevezetett tömegeket! Ez az, amit meg kell csinálni, amely élvezetté nem teszi a gépies robotot; ez az a terv, amely maga az egészség, a frissesség erőt és életet-adó forrása! „Álomkép, ne mozdulj!” — suttozunk Madáccsal, mert ami ezután jön, az ébrenlét világát azt már tulontul is jól ismerjük.

Amerika messzi van, és hol van a mi hazai iparunk az egykori amerikai konjunktúra teljesítményeitől...? Amint ott játszva kitermelt a nagyipari dinasztia: a Fordok, a Morganok, a Rockefellerek, a Mellonok presztizsversenye, azt itt, a Dunamedence gazdasági háborúsujtotta területeinek drótsövénnyel között egyszerűen lehetetlenség leutánozni. A Röntgen-gépnek éppugy megvan a maga horribilis ára, mint a levegőportalanító ké-

A nagyhatalmak óriási arányú fegyverkezését leleplezték az angol parlamentben

„Németország nélkül is meg kell csinálni a leszerelést” — A letartóztatott angol ujságíró ügye az alsóház előtt — Göring fogadtatása Rómában — Neurath békét hirdet — Ut egy új világháborúhoz — Heves felszólalás az angol alsóházban Franciaország és a többi nagyhatalmak fegyverkezései ellen

„Milyen jogon hirdetik ezek az országok a békét?”

Rómából jelentik: Nagy meglepetést keltett a nyilvánosság előtt Göring német birodalmi légügyi miniszter Rómába való érkezése, ami minden előzetes jelentés nélkül, ugyszólván a legnagyobb titokban történt. Göring Richthofen nevű repülőgépjén érkezett meg Rómába. A gépet maga vezette és kísérő nélkül utazott Olaszországba. A német sajtó is teljesen tájékozatlanul áll az eseményekkel szemben s biztosat senki sem tud a porosz miniszterelnök római utjával kapcsolatban. Az olasz lapok ezzel szemben a sorok között értésre adják a közönségnek, hogy Göring egyenesen Mussolini kívánságára jött Olaszországba, még pedig Németországnak a Népszövetségből való kilépésével kapcsolatban.

Mussolini ugyanis — beavatott körökből származó információk szerint — kijelentette, hogy Olaszország nem állhat tovább is Németország mellé, miután, mint a Népszövetség tagja, nem támogathatja a Harmadik Birodalom „sztrájkmozgalmát”. A Reuter Távirati Iroda szerint, Göring Mussolinival olyan tárgyalásokat folytat, amelyek alapján Németországot ismét bevonhatják a leszerelési tanácskozásokba, amit Mussolini elengedhetetlen feltételnek tart a leszereléssel kapcsolatban.

Ahol nem kívánják a békét

Londonból jelentik: Hosszu nyári szünet után az angol alsóház kedden újra összeült. Chamberlain kincstári kancellár bejelentette az alsóház ülésén, hogy 7 és félmillió dollárt adott át az angol kormány az Egyesült-Államoknak jelképes fizetésül a december 15-én esedékes háborús adósságok törlesztésére.

Sir John Simon angol külügyminiszter

emelkedett ezután szólásra és a *Panther* hírlapíró ügyében beteresztett interpellációra vonatkozólag válaszolt. Kifejtette, hogy a berlini angol nagykövet követelte, hogy közöljék vele a *Panther* ellen emelt vádak, amelyek miatt az angol ujságíró letartóztatott. Neurath német külügyminiszter értesítette az angol követet, hogy *Panther* ellen semmitéle kiutasító végzést nem hoztak s így Németországba való visszatérését mi sem gátolja. A külügyminiszter ezen bejelentését a képviselőház tagjai óriási derűtséggel fogadták. Sir John Simon láthatólag idegesen folytatta beszámolóját és elmondotta, hogy von Neurath szerint *Panther* ellen semmitéle eljárást nem indítottak és nem szabták ki büntetést sem az angol ujságíróra. (Ujabb hatalmas derűtség.) *Panther* visszatérésére vonatkozólag és a Németország részéről esetleg fizetendő kártérítéssel kapcsolatban még megfontolás tárgyává kell tenni a körülményeket.

Az angol alsóház folytatólagos ülésén sir Austen Chamberlain volt angol külügyminiszter szólalt fel, aki azt hangsúlyozta, hogy a leszerelési értekezletet föltétlenül folytatni kell, akár Németországgal, akár Németország nélkül. Ha Németország nem írja alá a leszerelési egyezményt, akkor legalább meg tudja a világ, hogy melyik az az állam, amelyik nem kívánja a békét s amelyik meggyújtotta a leszerelési értekezlethez fűzött reményeket. Elmondja, hogy a világháború után, béketárgyalások idején tagja volt az angol kormánynak és tudomása szerint, a kormány egyetlen képviselője sem tett olyan kijelentést, hogy a győző államok olyan mértékben fognak leszerelni, mint amilyen arányú leszerelésre a legyőzötteket kényszerítik.

Lloyd George megretentő leleplezése a háborús készülődésről

Chamberlain után Lloyd George emelkedett szólásra, aki szenzációszámba menő beszédet mondott. Az egykori angol miniszterelnök szavai annál nagyobb feltűnést keltettek, mert évek óta ez volt az első eset, hogy valaki az angol alsóházban Franciaország és a nagyhatalmak fegyverkezése ellen szólalt fel. Lloyd George elmondotta, hogy az angol alsóház leszerelési bizottsága 1931-ben határozatot hozott, amely rendkívül érdekes megállapításokat tartalmaz. Ennek részleteit a miniszterelnök engedélye nélkül nem hozhatja nyilvánosságra. Mindezek ellenére, szükségesnek tartja megemlíteni, hogy a határozat megállapításai szerint Németországban a világháború után 5—6 millió puskát, sok millió tüzérségi lövedéket és óriási mennyiségű hadianyag gyártó gépet semmisített meg. Ugyanezen határozat megállapította valamennyi európai állam, sőt Japán haderejét is. Miért titkolja ezeket az adatokat a miniszterelnök? Franciaország hadsereg-tartaléka négy millió főre emelkedik, sor-hadserege pedig másfél millió Lő- és hadfelszerelése erősebb, mint Németországé volt 1914-ben.

szüléknek: és melyik az az iparág ma Romániában, amely a meglévő közterhek tetejébe wallsi fantasztikumok határain mozgó újabb közterheket vállalhat? A gyorsított adóhenger sétatáiba nem építhetünk házi-szanatóriumokat. A fogvasztópiacok vértelen világában csak a raktárak zsúfoltak áruval és az uccák a munkanélküliekkel. S mert nincs kinek termelni, egyre kevesebb a munka, amely munkást keresne. Akinek van munkája, az pedig örül, hogy lyukas cipőben, kikönyököt kabátjában, tekintet nélkül a kék ablaküvegre és

a termométerre, a levegő köbtartalmának jéső részére és a többi tudományos kiagyalásokra — dolgozhat, kenyeret kereshet! Az új egészségügyi törvény rendelkezési tervezete szép, mint egy álom, melyet ki tudja, mikor érhetünk el egyszer...? Ma azonban csak addig nyújtózk dhatunk, ameddig a takarónk ér és ez a takaró — sajnos — még mindig csak egyre fogy, egyre kisebbedik. Tervezzünk talán erről a kisebbedő takaróról egy-két reform-tervezetet, professzor urak...!

(J.)

— A locarnói egyezmény óta — folytatta Lloyd George — Franciaország ötven százalékkal emelte ágyuinak, bombavetőinek számát, és nagy mértékben szaporította buvárhajóit és torpedó-naszádijait. A locarnói egyezmény aláírása óta Franciaország hadi költségvetése megduplázódott, az Egyesült-Államok hadi költségvetése pedig 580 millió dollárról 790 millió dollárra emelkedett.

Milyen joron hirdetik tehát ezek az országok a békét,

milyen joron mernek a békéről szónokolni és fegyverkezési próbaidőt követelni? Németország jelenleg nem készíthet ágyukat és sokat emlegetett titkos fegyverkezése során legfeljebb puskákat gyárthat, amelyek a francia erődökkel szemben annyit érnek, mint a falra hányt borsól Gondolja meg az angol kormány, hogy érdemes-e Európa békéjét a szükségtelen és kétes értékű fegyverkezési próbaidő követelésével veszélyeztetni? Térjen vissza a kormány az eredeti angol leszerelési tervhez és ennek alapján kezdje meg újból a tárgyalásokat.

Lloyd George után Amery, a szélső jobboldal vezére szólalt fel, aki a leszerelési értekezlet kudarcát állapította meg.

Genfi jelentések szerint Henderson, a leszerelési konferencia elnöke, elküldte a konferencia tagjaihoz a leszerelési egyezmény tervezetét, úgy, hogy előkészíthetik a november 9-iki tizedik olvasását. Egyébként Henderson sikraszállt a leszerelési konferencia folytatása és az egyezmények tiszteletbentartása mellett.

Berlinből jelentik: A Deutscher Klubban Neurath báró birodalmi külügyminiszter nagy kühügyi expozét tartott, amelyben rámutatott arra, hogy a Népszövetség a leszerelés érdekében mit sem tett fennállása óta. A leszerelés kérdésén kívül sorra vette a Népszövetség valamennyi mulasztását és megállapította, hogy a nemzetek szövetsége nem tudott megfelelni hivatásának. Sokáig úgy látszott, hogy Hága pártatlan marad, de az utóbbi időben a genfi szellem ott is gyökeret vert. A német kormány — mondotta Neurath — igaz és termékeny békepolitikát akar és kilépésével egy újabb és jobb Népszövetséghez apellál. Beszède végén Neurath így kiáltott fel:

— Mindenkinnek baráti kezet nyújtunk, azonban a kormányok legyenek tudatában annak, hogy mit tesznek, ha a német baráti kezet ridegen visszautasítják...

A jéghegy

Irtó: G. K. WERT

A hajóórás felső sétatéden kevesen voltak, mert a délelőtti vihar az utasok nagy többségének elvette a sétatéden. Amint egy perc ere egy fedélzeti székre ültem, hogy a pipámat újra megtömjem, a korlátnál egy matrózt láttam. Lenézett a több emeletnyi mélységben tovasuhanó habokra. Egy utas lépett most a korláthoz. Az alakja mintegy ködképebe olvadt bele a matróz alakjába.

Rémülten ordítottam fel. Az utas felém fordult, a matróz alakja pedig nyomtalanul eltűnt, mintha elpárolgott volna.

— Mi történt? — kérdezte az utas hozzám lépve.

Azonnal visszanyertem az önuralmamot és megértettem, hogy hiába mondanám el a látomásomat, nem hinné el, legfeljebb kinevetné. Éppen ezért csak nagyot nevettem és így szóltam:

— Álomban láttam valamit s ettől ijedtem meg.

Amint az utas magamra hagyott, kegesen szaladtam a korláthoz, a matróz azonban nem várt be; gunyosan vigyorgott és a tengerbe ugrott.

— Segítsé! — kiáltottam. Egy perc alatt csomó utas vett körül. A tengerre mutattam:

— Egy matróz a tengerbe ugrott! — kiáltottam rekedten.

Közben újra odaérkezett az előbbi utas. Amint megláttam, rákiáltottam:

— Az a matróz, aki előbb, amikor én ott állt, a korlátra támaszkodott, beleugrott a tengerbe.

Az utas karonfogott és gyengéden, ahogy örültekkel szoktak beszélni, így szólt:

— Nyugodjék meg barátom!

Egy hajóstiszt lépett a csoportunkhoz. Az utas sugott valamit a fülébe, mire a tiszt karonfogott és elvezetett.

Orosz-japán háboru előtt

Japán visszautasító válasza az orosz jegyzékre — Japán hadüzenet nélküli háborura készül — A népbiztosok tanácsának elnöke harcias beszédet mondott Japán ellen — A szovjet felkészülve várja Japán támadását

Litvinovot nagy ünnepségekkel fogadták Newyorkban

Tokióból jelentik: Az orosz követ ma át nyújtotta a Szovjet tiltakozó jegyzékét a japán kormánynak, amelyben Oroszország a leghangosabb hangon elítéli azt a tényt, hogy kilenc japán katonai repülőgép behatolt orosz területre és átrepülte Wladiwosztok erődöt. A japán kormány visszautasította az orosz jegyzéket és kijelentette, hogy nincs tudomása arról, hogy japán katonai repülőgépek orosz területre behatoltak volna. A japán visszautasító válasz kinos hatást keltett Moszkvában, ahol Sokolnikov népbiztos felkereste a japán követet és át nyújtotta neki mindazokat a jelentéseket, amelyek kétségtelenné teszik a japán repülőgépek által elkövetett határsértést.

Moszkvai jelentés szerint Molotov, a népbiztosok tanácsának elnöke, ma kijelentette, hogy a Szovjet készen áll Japán támadására, amely bármikor bekövetkezhetik. A nyilatkozatban Molotov célzást tett az Oroszországgal kapcsolatos katonai tervekre és annak a nézetének adott kifejezést, hogy Japán hadüzenet nélkül való háborura készül.

Molotov az októberi forradalom emlékére a moszkvai Operában tartott nagyszabású ünnepségen a következőket mondotta:

— A Szovjetunió a béke és védelem megerősítésén és az európai országokkal való békés kapcsolatainak további kiépítésén munkálkodik és minden erejét az új háboru megakadályozására fordítja. Azt a politikát, amit a Szovjetunió az európai béke érdekében követ, nem viheti keresztül egyedül és ebben segítségkezt kell nyújtania valamennyi békés nemzetnek. A háboru vagy a külső megtámadtatás veszedelme a Szovjetre nézve most különösen időszerű — folytatta Molotov — miután a Távolkeleten megsértették a Szovjet változatlanul békés és barátságos politikáját.

Mandzsuria eljárását a Szovjet nem tekintheti másként, mint hogy megszegték a velünk kötött szerződést. Mindeddig nem vettünk tudomást azokról a neveléses és nyíltan hangoztatott tervekről, amelyek Szibéria és Kelet-

ázsia elfoglalására törekedtek, azonban miután egyre hangosabban nyilvánítják Távolkeleten az ilyen irányú törekvéseket, most már kötelességünk különös figyelmet szentelni ezeknek a megmozdulásoknak. Bár a mandzsu kormány egyáltalán nem komoly tényezői általnak a mozgalom élén.

nem tűrhetjük tovább sértegetéseiket és méltó módon fogunk védekezni a támadások ellen.

Tanultunk valamit a japán uraktól, akik az európai szokásokkal és diplomáciai nyíltsággal ellentétben nem tartják lehetetlennek a hátbatámadást a hadüzenet megküldése előtt is! Meg vagyunk győződve arról, hogy a japán vezetők a hadüzenet mellőzésével megelőző megfogják kezdeni offenzívájukat. El vagyunk készülve tehát a legkomolyabb támadásra és hadseregünk teljes felkészültségben várja a japán offenzívát. Ha háborura kényszerítenek bennünket, nem ismerünk többé más célt, mint az ellenség teljes megsemmisítését!

New-Yorkból jelentik: Litvinov, a Szovjet külügyi népbiztosa, kedden délután a Berangaria-n New-Yorkba érkezett. A Szovjet kiküldöttjét a külföldi államfőnek járó tisztelettel és imnepélyességgel fogadták New-Yorkban. Litvinovot a vesztegzártól a kormány özöse vitte Jersey City-be, ahonnan különvonaton utazott Washingtonba.

Délután öt órakor érkezett meg a külügyi népbiztos különvonata Washingtonba. A pályaudvaron Hull külügyi államtitkár fogadta és nyomban elkísérte Rooseveltnél elnökhez a Fehár Háza. Rooseveltnél igen szívélyesen fogadta az orosz megbízottat. Az érdemleges tárgyalások holnap, szerdán kezdődnek meg Litvinov és Hull között és valószínűnek tartják, hogy péntekre már annyira előre haladnak, hogy Litvinov megkezdheti döntő tanácskozásait Roosevelttel. Addig is az imnepélyes fogadtatások és lakomák egész sorozatát rendezik Litvinov tiszteletére.

— Majd kimentik a matrózt, jöjjön csak le a kabinjába és feküdjék le

Kábultan követtem. Láttam, hogy a hajót nem állítják meg. De már teljesen megzavarodtam. Éreztem, hogy mindenki örült nekem.

Másnap reggel a hajó második tisztje jött a kabinomba és nagyon udvariasan, de határozottan megkért, hogy senkivel se beszéljek a látomásomról.

— Azt hiszi, hogy megőrültem? — kérdeztem dühösen.

Nyugodtan a szemembe nézett és határozott hangon felelt:

— Uram, a tengeren sok mindent hiszünk el, amin a szárazföldön mosolyognak. A tengerész, mint bizonyára tudja, babonás. Tele van a fejük a Bolygó Hollandi-hoz hasonló kísértet-mesékkel. Ha hire megy annak, hogy ön mit látott... vagy vélt látni... ami mindegy... a hatása nagy zavart okozhat. Különböző megállapítottuk, hogy sem matróz, sem utas nem hiányzik...

Megígérttem, hogy hallgatok, de a stewardtól megtudtam, hogy a legénység borzónva beszél a matrózról, aki a Teutoniáról, a mi hajónkról két év előtt, büntetés miatti elkeseredésében a tengerbe ugrott. Mert az a babona járja, hogy „Dick” szelleme hajótörés előtt bukkan fel.

Az eset óta két nap telt el és további két nap elteltével elérjük a new-yorki kikötőt. A hajón azonban egyre terjedt a babonás rémület, úgy, hogy a kapitány kérésére lementem a legénység menázsijába s a közös érdekében ki kellett előttem jelentenem, hogy semmiféle kísértetet nem láttam.

A kapitány bált rendezett az utasok tiszteletére s ott különösen egy igen szép angol leánnyal táncoltam, aki egyedül utazott Washingtonba a bátyjához. Éjfél körül kimentünk a fedélzetre, mert a terebben meleg volt... hirtelen nyárra fordult az idő. A leányom meleg felső kabát volt a holdvilágban gyönyörködünk. Egyedül voltunk a felső fedélzeten. A zene halkán hal-

latszott ide a nyitott ablakon át. Elmerengve táncoltunk a holdfényben a tangót.

— Mi ez...? — kiáltottam fel hirtelen.

A vér megfagyott az ereimben... Ott állt a fedélzet korlátja előtt „Dick”, a kísérteties matróz és mereven nézett rám. Felhőrdültem. A leány ijedten kiáltotta:

— Az Istenért, mi baja van?

Odamutattam a matróz alakjára:

— Ott... ott!

De ebben a pillanatban mintha fátvöl borult volna a világra. Nem láttam már a korlátig.

— Hirtelen kőbe jutottunk... Menjünk le...

— mondta a leány.

Reggel felé vad láрма ébresztett fel. A folyosóról jajgatás, vezényszavak és hisztériás sikoltás hangzavara hangzott be. Felkaptam a ruhámat és kirohantam.

Jéghegybe ütköztünk... A mentőcsónakokhoz...! — kiáltották a stewardok. Sokan az utasok közül nevettek:

— Hiszen ez a hajó elsüllyedhetetlen...!

Hamarosan kiderült, hogy a hajó gyorsan süllyed. Mentőcsónak alig volt félannyi, mint kellett volna... A fedélzeten véletlenül szembekerültem a leánnyal, akit kétségbeesetten kerestem. Egy hajóstiszt éppen karon fogta:

— Gyorsan a nők a mentőcsónakokba...!

Megöleltem, megcsókoltam. Öt perccel később már láttam a mélyben, az egyik mentőcsónakban. Hirtelen borzalmas ordítást hallottam, a csónak felborult... Egy percig még láttam a leány szép fejét, amint a hullámok közül felbukkant. Utánaugrottam, de többé nem merült fel.

A Saturnián ébredtem fel órák múlva... Az SOS jelünkre odaérkezett egyik mentőhajó volt...

Azóta üldöz a két kép: a kísérteties matróz, amint reám meredt a szeme és a hullámok közt eltűnő szöke fej...

Vaida királyi kihallgatásának eredményét feszült izgalommal várják a politikai pártok

A miniszterelnök optimista —
Maniu Gyula hivatalos sajtóorga-
numának első számát elkobozták
— „Elkerülhetetlen a kormánypárt felbomlása” —

Bucurestiből jelentik: A kormány Kolozsváron tartózkodó tagjai tegnap este minisztertanácsra ültek össze, melyen Vaida miniszterelnök, Popovici igazságügyminiszter, Voicu-Nitescu földművelésügyi miniszter, valamint Tilea és Serban alminiszterek és Hatiegan dr. erdélyi miniszter vettek részt. A minisztertanácsban a kormány e heti programját vitatták meg, valamint letárgyalták Madgearu és Vaida mai királyi audienciájának anyagát is.

Goga pártja, a nemzeti-agrárpárt, tegnap végrehajtó-bizottsági ülést tartott, amelyről részletesen számol be a „Tara Noastra”. A lap szerint a nemzeti-agrárpárt hatalomra kerülése után teljesen reformálni fogja a mai parlamenti összetételt, megnyirbálja az egyéni szabadságot, amelyet a kollektívizmus érdekében pártfegyelem alá vesz. A párt le fog számolni azokkal az országba tolokodott idegennel, akik a román nemzet tisztaságát megfertőzik. A lap hivatkozik Goga craiovai beszédére és megemlíti, hogy az antiszemita és kisebbségellenes vizeken evező vezér több mint 500 ezer nem kívánatos idegen elemről akarja megszabadítani az országot.

Vaida nyilatkozik az újságíróknak

Politikai körök figyelme most ismét Sinaia felé összpontosul, ahol Vaida nagy érdeklődéssel kísért audiencián jelent meg az uralkodónál. Vaida ma reggel hat órakor Tilea Viora társaságában érkezett meg Sinaiaiba, ahová reggel Bucurestiből Madgearu, Mirto, Mironescu és Calinescu is megérkeztek. Délután egy negyed négy órakor először Madgearut fogadta az uralkodó. Vaida pedig az újságírókkal beszélgetett, akiknek többek között a következőket mondotta:

— Miért távozzék a kormány? Erre csak az alábbi indokok kényszeríthetnék: 1. Ha én beteg lennék. Ez azonban nem áll fenn, mivel hála istennek egészségesnek örvendek. 2. Ha az uralkodó, vagy a parlament megvonná tőlem a bizalmat. Ez

Éles összecsapás

a Reichstag-per mai tárgyalásán
Diplomáciai bonyodalom Göring kijelentése miatt

Berlinből jelentik: A Reichstag-per mai tárgyalásán éles összecsapás játszódott le a főügyész és a bolgár vádlottak védője között. Teichert, a bolgárok védője szemére veti Helner pincérnek, hogy Lubberól valótlán adatokat állított. Sajnálja, hogy ezzel a vallomással a vizsgálóbíró olyan nyomra terelte, amely a német nép számára végzetes utakhoz vezetett.

Főügyész: Hogyan érti ezt a kijelentést a védő ur?

Teichert: Ez a vallomás birta rá a vizsgálóbíró a bolgár vádlottak letartóztatására. Ez a körülmény alkalmat adott a külföldnek, hogy Németország ellen igazságtalan és a német népre káros vádakot terjesszen.

Annak a vallomásnak, amelyet Göring porosz miniszterelnök a Reichstag-per tárgyalásán elmondott, most érdekes epilógusa van. Göring ugyanis a kihallgatása alkalmával többek között azt a kijelentést is tette, hogy a Szovjet fiktív csekkkel fizet. A német kormány most hivatalos kommunikét tett közzé, amely szerint Göring kijelentése nyilván tévedésen alapszik, mert a Szovjet eddig mindig teljes egészében valóságban és a legteljesebb pontossággal tett eleget Németországgal szemben fennálló fizetési kötelezettségeinek.

sem történt még meg. 3. Ha olyan külpolitikai körülmények lépnének fel, amelyeknek következményeit le kellene vonnia a kabinetnek. Tudomásom szerint azonban ezek a körülmények nem léteznek. Így a kormány a helyén marad. Ami pedig az átszervezését illeti, ez sem felel meg a valóságnak, mivel a jelenlegi garnitúra megfelelő.

„Vajjon a liberálisok többet tudnának, mint mi?”

A liberálisokra áttérve ezután a következőket mondotta:

— Vajjon a liberálisok többet tudnának, mint mi? Vannak-e jobb megoldásaik, mint nekünk? Léteznek-e közöttük olyan pénzügyi zsenik, akik csodákat tudnak művelni? Ha igen, jöjjenek, én azonban nem hiszek létezésükben.

Az Adeverul a politikai nyilatkozathoz hozzáfűzi, hogy a kormány helyzete ma sokkal jobb, mint volt és most már bizonyos, hogy ez a kormány nyitja meg a parlament jelenlegi ülészakát.

A belpolitikai életnek egyébként mára eseménye támadt Kolozsváron, ahol ma jelent meg Maniu Gyula hiveinek új hivatalos sajtóorgánuma, amelynek címe ez: Romania Noua. A lapnak első száma ma került Kolozsvárra. A sajtóorgánomot mint főszerkesztő Boila Romulus, az ismeretes broszúra-ügy főhőse, mint

CORSO!

Jön!

A hangművészet ünnepe!

JOSEPH SCHMIDT,

minden idők leghíresebb tenoristája!

A legszebb emberi hang!

A szerelem városa!

(Ein Lied geht um die Welt!)

Színhely: Velence.

Charlotte Ander — Victor de Kowa
Fritz Kampers

Jegyelővétel ajánlatos!

Engedélyezték az aradi Magyar Párt kulturális előadásait

Nincsenek többé akadályok a
„Híres erdélyi magyarokról”
szóló előadássorozat megtartása előtt

Az aradi Magyar Párt keretei között működő közművelődési szakosztály előadássorozatának legelső felolvasását — amint arról az egész ország sajtója hirt adott az aradi sajtó beszámoló nyomán — nem tartották meg. Ezzel kapcsolatosan illetékes hatósági körökben közölték a kulturális szakosztály vezetőségével, hogy helyes volna, ha a „Híres erdélyi magyarokról” szóló előadássorozatot bizonyos tekintetben módosítanák. Az első előadás Báthory István erdélyi fejedelemtől Lengyelország királyáról ilyen körülmények között elmaradt, viszont a magyarpárti vezetőség részéről akció indult, hogy az előadássorozat megtartása érdekében írásban is elnyerjék az illetékes hatóságok hivatalos engedélyét.

Keddén délután a Magyar Párt szakosztálya részére kikézbcsítették az eddig nélkülözött írásbeli engedélyt az előadássorozat megtartására vonatkozólag. Az engedély a kulturális és közművelődési szakosztály kérvényének megfelelőleg megadja az illetékes hatóságok hozzájárulását arra, hogy megtarthassák a „Híres erdélyi magyarok”

A MERCUR

könyvvel vásárlók szíves tudomására hozzuk, hogy a kezelési költség mátol kezdve

5%o

Aradi Iparosok Hitelszövetkezet
Mercur Aruhitelosztálya, Str. Bratianu 18.

szerkesztő Boila Pál, ismert kolozsvári ügyvéd jegyzi, aki ezuttal először került bele politikai aktivitásba. A tíz oldalos terjedelmű lap példányai alighogy az uccára kerültek, a rendőrség közegei megjelentek a lapárúsítóknál és a nyomdában és mindenütt elkobozták a feltehető számokat.

A szerkesztőség tagjai nyomban érdeklődtek a rendőrségen, hogy az elkobzás milyen indok alapján történt. Érdeklődésükre azt a választ nyerték, hogy az elkobzást a belügyminiszterium rendeletére fogatosították. A szerkesztőség tagjai mindjárt tiltakozó táviratot küldtek a miniszterelnökhöz és bejelentették, hogy úgy bünyvádi, mint polgári eljárást tesznek folyamatba a belügyminiszter ellen. Politikai körök az elkobzás tényét nyílt kártyadobásnak tekintik, amely most már elkerülhetelenné teszi a kormánypárt felbomlását.

Kolozsvárról jelentik: A Romania Noua első oldalán egyébként Maniu nagy kiséje látható. A képen Maniut bárdolai a kezében ábrázolják. A lap vezércikke program jellegű. A cikk a következőkben körvonalazza a következő programot: Tiszta alkotmányosság, a két alkotmányos tényező, a király és a parlament tekintélyének emelésével, megmaradni a parlamentben, de küzdeni a bürokrácia ellen és a pártprogram teljes érvényesítéséért.

Vaida hallgat a királyi kihallgatás eredményéről

Későbbi jelentés szerint Vaida miniszterelnök, akinek kedden délután fogadott az uralkodó, az audienciáról távozóban semmiféle nyilatkozatot nem adott a királyi kihallgatást illetőleg. Keyéssel később a miniszterelnök Madgearuval együtt újabb kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatás utolsó jelentésünk felvételekor még tart. Politikai körök feszült érdeklődéssel tekintenek a kihallgatás eredményei elé.

Itt írjuk meg, hogy a Tempo értesülése szerint Corneliu Codreanu tegnap Kolozsvárt tartózkodott, ahol a gogisták egyik erdélyi vezetőjével tárgyalt. Állítólag megegyezés is jött létre Codreanu és a gogista megbízott között és Goga pártja jövő vasárnap Bucurestiben ülést tart és valószínűleg ez alkalommal ratifikálják a két párt közötti megegyezést.

Engedélyezték az aradi Magyar Párt kulturális előadásait

Nincsenek többé akadályok a
„Híres erdélyi magyarokról”
szóló előadássorozat megtartása előtt

című előadássorozatot. A fentiektől függetlenül, nem lehet közömbös egyetlen aradi magyar polgár előtt sem az, hogy milyen engedményeket kellett hirték szerint tennie az előadássorozat rendezőségének. Lényegében véve megelégedéssel regisztráljuk a hatóságok gesztusát, amellyel — ha késve is — de írásban engedélyezték az előre megállapított program, egyébként teljesen történelmi és kulturális témakörökben mozgó előadássorozat megtartását.

CORSO-MOZGO ma utoljára: Fra Diavolo!

Klasszikus vígopera, sok humorral.
DENNY'S KING, THELMA TODD, STAN és BRAN.
Ez a pazar film ma látható utoljára Aradon.
Máshol nem játszható!

Eredeti vagy utánczat?

Egyes cégek megkísérelték a „NIVEA” készítmények utánczatát, hasonló elnevezés alatt és az ismert kék csomagolás felhasználásával. Kérje mindenütt csak az eredeti

NIVEA-CREMET

és utasítson vissza minden utánczatot.

Csak a „NIVEA”-CREME és „NIVEA”-OLAJ tartalmazza a bőrökön, bőrrepoló „EUCERIFET”. Ez teszi „pótolhatatlanná, — utánczhatatlanná.”

Veszedelemesen terjed az amerikai farmersztrájk

A sztrájkolók megsemmisítik a tejtermékeket — Ford elbocsátott nyolcezer munkást

Newyorkból jelentik: A legújabb jelentések szerint az Egyesült-Államok negyvennyolc állama közül eddig huszonkilencben ugyszólván teljes a sztrájk. A farmerek mozgalmá elsősorban abban nyilvánul meg, hogy semmi nemü élelmiszert sem szállítanak a városokba és csupán annyi tejet és vaját engedélyeznek a városok számára, amennyi a kórházak és gyermekek ellátására szükséges. Minnesotában a sztrájkolók tegnap kongresszust tartottak, amelyen határozati javaslatot dolgoztak ki. Ebben követelik a középnyugati államok élelmiszerárainak minimálását, a termelés csökkentését, a mezőgazdasági kontingens megszigorítását, általában tehát azt, aminek a Wallace földművelésügyi miniszterhez benyújtott emlékiratban már kifejezést adtak.

Roosevelt a nyugati államokba küldte Johnson tábornokot, az újjáépítési tanács elnökét és Wallace földművelésügyi minisztert, azzal a megbízatással, hogy igyekezzenek megátolni a sztrájkmozgalom terjedését. Borah szenátor mai beszédében hűves támogatást intézett az újjáépítés által előidézett árdrágítás ellen.

— Ha ezek a Kék Sas fiókák — mondotta — akkor a Kék Sas ragadozó madár és nem védelmezője a szenvedő millióknak, akiket immár a negyedik nyomoruságos tél fenyeget. A „vásároljatok azonnal!”-mozgalom hajótörést szenvedett az arcátlan árdrágításon.

Későbbi jelentés szerint a farmerek sztrájkja egyre nagyobb méreteket ölt. Yova és Nebraska államokban több ezer felfegyverzett farmer elzárta az utakat. Siou City és Omaha városokat teljesen elzárták a forgalomtól. Wisconsin államban naponta ötezer gallon tejet öntenek a mezőre. A villany- és telefonvezetékeket itt öt helyen elvágták, az

utakat pedig szegekkel és cserepekkel szórták be. A gazdaságokban a vaj- és tejtartányokba petroléumot öntöttek.

Ford egy hétre elbocsátotta a Vörös folyó mentén dolgozó nyolcezer munkását, hogy lehetővé tegye a munkaidő heti 40 órától 35 órára való lecsökkentését. A jövő héten Ford más nyolcezer munkását bocsátja el és a Vörös folyó mentén dolgozókat egy hétre újból visszaveszi. Az autó- király ilymódon akarja elérni, hogy az ő akarata érvényesüljön és ne Rooseveltté.

„A magyarságot nem lehet megfélemlíteni”

— mondotta Szűllő Géza a cseh képviselőházban. — A magyarság csehszlovákiai vezére válaszol Benes expozéjára

Prágából jelentik: A képviselőház külügyi bizottságában Benes ismeretes expozéjával kapcsolatban Szűllő Géza, a csehszlovákiai magyarság vezére szólalt fel. Bevezetőben röviden foglalkozott a leszerelés kérdéssel és kijelentette, hogy nem ért egyet a kormány magatartásával, mert a magyarság békét akar és Csehszlovákiában nincsen senki, aki háborús megoldást kívánna a kormánytól. Ezután a külügyminiszter expozéjának gazdasági részével foglalkozott, majd kijelentette, hogy a kormány imperiálista politikája legkevésbé

sem demokratikus, sőt diktatori törekvéseket tartalmaz.

— Meg akarnak félemlíteni bennünket — mondotta — de a magyarságot nem lehet megfélemlíteni, mert törvényes alapon áll és megvan a törvényes jogai, amelyeket nem lehet elvenni tőlük. Jogainkban a Népszövetség is támogat bennünket és ezért szükséges a Népszövetség fennmaradása.

Az egyházmegyék új határainak megállapításáról beszélt ezután még Szűllő Géza, aki utalt az eperjesi eseményekre, ahol a magyarok és tótok ünnepeit megzavarták és a békés kultúremlékeket megtámadták, úgy, hogy több súlyos sebesülés történt.

Bukás előtt a francia kormány

Német veszedelemről beszélnek Franciaországban. — Kit terhel a felelősség egy új háborúért?

Párisból jelentik: Az új francia kormány helyzete huszonnégy óra óta válságosra fordult. Még mielőtt a pénzügyi tanácskozások során felmerülhetett volna a kritika, épp azok készülnek megbuktatni a kormányt, akiknek pedig támogatniok kellett volna: a radikális szocialisták közül számosan. Ez a csoport ugyanis a kamarai szavazás óta elégedetlen Sarraut-val, aki biztosította a maga számára Flandin volt pénzügyminiszter Champierre és De Ribes jobboldali csoportjait is. A kormánynak rendkívül kényes a helyzete és egyes verziók szerint, a miniszterelnök be sem várja a pénzügyi javaslatok vitájának megkezdését, hanem még ezt megelőzőleg benyújtja lemondását.

Franklin Bouillon jobboldali vezér Rennesben tartott beszédében bejelentette, hogy a franciáknak ismerniök kell az igazságot. Németország megjavulása nem egyéb illúzió. Franciaországnak erélyesen kell fellépnie Németország ellen, mert most már semmi remény a békeségre. A francia népnek meg kell tudnia, hogy egy esetleges új háborúért ki terhel a felelősség.

A szocialista párt szétbomlása után egyébként most a többséget alkotó radikális párt körében is súlyos ellentétek merültek fel. A baloldali szárny hívei, akik Flandin volt pénzügyminiszter csoportját képezik, elégedetlenek a kormánnyal és kijelentették, hogy nem bálnák a kormány lemondását. A radikális párt a kormány több tagjának részvételével ma értekezletet tartott, amelyen megbeszélték a jobbközéppel való együttműködés lehetőségeit. Daladier az értekezleten figyelmeztette a párthíveket, hogy túlzottan baloldali politika a párt teljes felbomlását vonná maga után.

Pilisiné kozmetika

Verbos-ház (Minorita-templommal szemben.) — Mindenféle szépséghibák szakszerű eltüntetése.

Általános tetszést aratott

az aradi Magyar Párt

Közművelődési Szakosztályának

kiadásában megjelent

Aradi Magyar Naptár.

Ara 15 lej. — Kapható minden könyvkereskedésben.

Drágul a szörme
Neuländernél még olcsó

Arad, Fischer Ellz-palota. 8669

Tömeggyilkos sav egy nagyhatalom birtokában

Anglia légi haderejének kiegészítését követelik

Londonból jelentik: Lord Rothermere a Daily Mail-ben azt követeli, hogy Anglia egészítse ki légi védelmét és a legsürgősebben építsen ötezer katonai repülőgépet. Franciaország ma meg tudná hódítani Angliát anélkül, hogy egyetlen katonát szállítana az angol partokra és anélkül, hogy harcolni kellene az angol flotta ellen. Hasonlóképpen rövid néhány óra alatt egy német légitámadás megjelölhetne London felett.

Mark Kerr tengernagy támogatja Rothermere követelését a következő kijelentéssel:

— Tudom, hogy egy nagyhatalom

olyan sav birtokában van, melynek három, a levegőből lelecskendezett cseppje minden embert megöl.

Nem vagyok abban a helyzetben, hogy leleplezzem ezt a nagyhatalmat, de a hír megfélel a valóságnak, mert én ennek az államnak egyik magasrangú tisztviselőjétől szereztem.

A bécsi Rothschildok ellen folyó bűnvádi eljárást megszüntették az osztrák államnak adományozott, milliókat érő földbirtokok ellenében

Nyilvánosságra kerültek az adományozás kulisszatitkai. Százharminchat négyzetkilométer kiterjedésű földbirtok tulajdonába jutott az osztrák állam. — Elhárult a válság a bécsi Rothschildok feje fölül. — A Credit-anstalt összeomlásának bonyodalmai

A Bécsi Távirati Iroda hivatalos jelentése szerint azok a tárgyalások, amelyeket dr. Bureschi osztrák pénzügyminiszter még ez év szeptemberében kezdett a Kreditanstalt volt elnökével, Rothschild Louis báróval, valamint ennek fivérével: dr. Rothschild Alfonzzal, kedvező befejezést nyertek. A tárgyalások eredményeképpen a Rothschild-család átengedi az osztrák államnak a Rothschildok Gross-Hollensteinban, az Ybbs mentén elterülő, valamint Gaming nevű birtokait, átengedik az osztrák államnak az unterleiteni vadászkastélyt is, a melytől Rothschild Lajos báró az első tárgyalások alkalmával nem akart megválni, valamint a haberfeldi erdősegeket is. Ilymódon 136 négyzetkilométert kitevő birtok kerül az osztrák állam tulajdonába, az azon fekvő élő és holt leltárral együtt. Dr. Buresch pénzügyminiszter dr. Gleissner földművelésügyi államtitkár és az állami erdők vezérigazgatójának, Preindl-nak kíséretében ma már el is utazott a birtokokra az átvétel megkezdése végett.

Kártalanítják az osztrák államot

Amikor a bécsi Rothschild-testvérek és a szövetségi kormány között megindult tárgyalásokról az első jelentések napvilágot láttak és önkéntes adományról számoltak be, azóta kiderült, hogy ez a beállítás, legalább is báró Louis Rothschild esetében, nem egészen helytálló. Tény ugyanis, hogy

a bécsi ügyészség polgári és bűnvádi eljárást indított báró Louis Rothschild, mint az Österreichische Credit-Anstalt elnöke ellen

éppugy, mint az intézet más vezetői ellen. Az ügyészség álláspontja az volt, hogy a volt monarchia egykor legnagyobb pénzügyintézetének összeomlásáért és azokért a súlyos károkért, amelyeket ez a felejthetetlen krach okozott, az intézet vezetői erkölcsileg és anyagiilag felelősek. Hiába hivatkozott a Rothschild-ház jogtanácsosa arra, hogy báró Louis Rothschild elnöke volt ugyan a Credit-Anstaltnak, de sem annak igazgatóságában, sem a felügyelőbizottságban és az ugynevezett mérleg-bizottságban nem foglalt helyet, az eljárást a hatóságok nem szüntették be.

Ennek következtében indultak meg az adományozásra vonatkozó tárgyalások a Rothschildok és az osztrák kormány között, amelyek kedvező eredménnyel jártak. A Rothschild-ház ilymódon kártalanította az osztrák államot azokért a kötelezettségekért és garanciáért, amelyeket a Kreditanstalt bukása idején vállalnia kellett. A kormánnyal kötött egyezmény alapján természetesen megszünt a Rothschildok ellen indított eljárás is.

Az osztrák államnak adományozott két birtok közül az egyik báró Louis Rothschildé volt, a másik a testvéréé, akinek semmi szerepe sem volt a Credit-Anstaltnál. Ezzel is dokumentálni akarta a bécsi Rothschild-család, hogy az adományozás nincs összefüggésben az ügyészségen folyó eljárással. Az eljárás során különben is kiderült, hogy báró Louis Rothschildot törvényes kártérítési kötelezettség csakugyan nem terheli és hite jár, hogy az eljárást rövidesen meg is szüntetik. Az is kétségtelen, hogy a bécsi Rothschildok az általuk említett

120 millió schillingen kívül igen sokat vesztek azoknál az ipari és kereskedelmi vállalatoknál, amelyek a Credit-Anstalt összeomlása után szintén válságba kerültek.

Ezeket a horribilis veszteségeket még a bécsi Rothschild-ház sem tudta volna elviselni meg-

rázkódtatás nélkül, ha a párisi és a londoni Rothschild-ház nem sietett volna támogatására. A két testvérház azonnal folyósította a szükséges összegeket és pedig hosszulejratu hitel formájában. Ugyanakkor a bécsi Rothschildok az óriási összegeket felemészítő fejlődési háztartásukat csaknem teljesen felosztatták. Az egyik bécsi palotát lezárták és a másik palotában is csak egy traktust tartanak „üzemben”. Ilyen módon és a londoni meg a párisi testvérház támogatásával sikerült megelőzni azt a válságot, amely már-már a bécsi házat fenyegette.

Érdekes az a vagyommérleg, amelyet a Frankfurter Zeitung bécsi tudósítója állít össze a bécsi Rothschild-ház jelenlegi anyagi helyzetéről. A két bécsi testvérnek az elajándékozott birtokokon kívül még megmaradtak a bécsi házai, több ipari érdekeltisége Ausztriában, bár az utóbbiak nagyrésze jóideig jövedelmet nem hoz és a mai viszonyok között nem is értékesíthető. A legnagyobb vagyontétel azonban a wittowitzi vasgyár. Ezt a teljesen tehermentes iparvállalatot éppen most alakítják át részvénytársasággá 600 millió ko-

Péntekre jön a nagy meglepetés!

Es ez a

Csókol Veronika!

Gaál Franci és Paul Hörbiger

pazar vígjátéka, amely jobb,
mint a PAPRIKA volt.

Jegyek már kaphatók a CENTRAL-
mozgó pénztárándl.

rona alaptökeivel. A kibocsátandó részvényeknek nem egészen fele lesz a bécsi Rothschildoké, mert szükségesnek mutatkozott egy finanszírozó pénzügyintézet bevonása.

A bankház teljesen tehermentes

Ilyen viharos előzmények után most már elhárult a válság veszedelme a bécsi Rothschildok feje fölül. A bankház, a családi hitelektől eltérően, teljesen tehermentes, sőt rendelkezik azzal a mobil vagyonnal is, amely lehetővé tenné, hogy ismét aktív módon bekapcsolódjék az európai gazdasági életbe. A beavatottak szerint azonban a bécsi Rothschildok egyelőre nem tartják alkalmasnak az időt arra, hogy akár mint bankárok, akár mint nagyiparosok új üzletekbe fogjanak. Visszavonult életet élnek Bécsben vagy vidéki birtokukon és várják az idők javulását.

CONAN DOYLE:

SHERLOCK HOLMES:

CLIVE BROOK.

SELECT-mozgó

Üzletáthelyezés.

Értesitem igen tisztelt vevőimet, hogy
üzletemet február hó 1-én
Bulv. Reg. Maria 18. sz. alá
(Neuman házzal szembe)
helyezem át,

miért is óriási árukészletemet az alatt felsorolt mélyen leszállított árban árusítom:

1 mtr. Zephir 13.— 15.— 22.—	25 Lei
1 „ Mintás batist	15 Lei
1 „ Sárga vászon	12 Lei
1 „ Házi vászon 16.— 18.—	20 Lei
1 „ Angol chiffon	28 Lei
1 „ Lepedővászon 140 cm.	55 Lei
1 „ Lepedővászon 120 cm.	45 Lei
1 „ Mosó karton Ia	25 Lei
1 „ Goldberger voile	24 Lei
1 „ Pyjama flanel	30 Lei
1 „ Cérna barchend	36 Lei
1 „ Pongyola flanel	30 Lei
1 „ Selyem battist 120 cm.	20 Lei
1 „ Ágynemű vászon Ia	25 Lei
1 „ Paplan lepedő 180 cm.	85 Lei
1 „ Nadrággöper Ia	36 Lei
1 „ Mintás mosó selyem	25 Lei
1 „ Twedszövet	45 Lei
1 „ Paplanclott Ia 140 cm.	70 Lei
1 „ Virágos fehérnemű battist 90 cm.	35 Lei
1 „ Női cord bársony.	36 Lei
1 „ Gyapjú delain	45 Lei
1 „ Angin	28 Lei
1 „ Ingpouplin	40 Lei

Továbbá az összes raktáron levő cikkek u. m. férfi és női szövetek, selymek, szabókeltek, mélyen leszállított áron lesznek árusítva.

TEXTIL
CENTRAL NÉMETH ISTVÁN TEXTIL
KOZPONT

Egyezséget ajánl Aradvárosnak

az ACSEV magyarországi jogtulóda
a részvény-couponok elmaradt be-
váltása ellenében

Érdekes átiratot küldött Aradváros vezetőségének a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága. A bank értesítést küldött Aradváros vezetőségéhez, amelyben arra a körülményre hívta fel a város figyelmét, hogy az intézetnél letétben lévő ACSEV-részvények couponjai az 1921—25. évekre vonatkozólag lejártak s mivel sem a város, sem az ACSEV. magyarországi jogtulóda részéről nem történt intézkedés a couponok beváltására nézve, ezeknek értéke, 14.600 lej értékben kárba ment. A városvezetőség a budapesti pénzügyintézet fenti értesítésére polgári pert indított az ACSEV. magyarországi jogtulóda ellen, amely a maga szokásos medrébe terelődött, de mindedig itélethez nem jutott el.

Ezeknek az előzetes tárgyalásoknak eredményeként érkezett meg kedden reggel Aradváros vezetőségéhez a pénzügyintézet értesítése, hogy az ACSEV. jogtulóda hajlandó 45 százalékos anyagi kármegtérítést adni Aradvárosnak az idején be nem váltott couponokért. Természetesen abban az esetben, ha közös megegyezéssel visszalépnek a további pereskedéstől. A városvezetőség kedden foglalkozott a pesti pénzügyintézet értesítésével, amellyel kapcsolatban meghatalmazták Botiác Elek dr. polgármestert, aki amugy is Budapestre készül utazni, hogy a város képviselőiben személyesen vegye fel a tárgyalásokat.

CENTRAL-MOZGO: A SZENVEDÉLYEK RAB-
SZOLGÁI. Főszerepekben:
Sylvia Sidney és Fredrich March.

SELECT-MOZGO: A SZÓKE VÁLÓOK. Ze-
nés, énekes vígjáték. Fő-
szerepekben: Llen Deyers, Johannes Rie-
mann és Julius Falkenstein. Reprizhelyarak:
7, 10 és 15 lej, repülőbetyeggel együtt.

Távíratilag Rómába hívták Birtolon Aurél képviselőt

az Olaszországba irányuló állatexporthoz folyó tárgyalásokra

Napok óta folytat Rómában tárgyalásokat a román kereskedelemügyi minisztérium bizottsága, amelynek vezetője Cesar Popescu államtitkár, tagjai pedig Ionescu-Braila földművelésügyi minisztériumi vezérigazgató és Mariani vezérigazgató. A kiküldött bizottság a román állatkivitel számára igyekszik az eddiginél nagyobb teret biztosítani Olaszországban és a hazaküldött jelentések szerint a tárgyalások rendkívül kedvező mederben haladnak. A mai napon érdekes esemény történt az ügyben, amennyiben távírat érkezett Rómából Birtolon Aurél képviselőhöz, akít sürgősen az olasz fővárosba hívnak, hogy az állatexport ügyében folyó megbeszéléseknél aktív részt vegyen. A képviselő holnap utazik Bucurestibe, onnan pedig vasárnap utazik tovább Rómába. Az Aradi Közlöny munkatársának sikerült elutazása előtt beszélgetést folytatni Birtolon Aurellal, aki megerősítette a római távírat híreit, majd a következőket mondotta:

— Természetes, hogy a tárgyalások folyamán minden lehető előnyt igyekszem az arad-temesvári állatexporthozindikátus részére megszerezni, természetesen az általános érdekek figyelembevételével.

Birtolon Aurél képviselő különben fontos tárgyalásokat kezdett meg egy tekintélyes angol pénzcsoporttal, amely hussertéseket akar Romániából kivinni és amely hajlandó hufeldolgozó-gyárakat is felállítani ebből a célból. Amennyiben a tárgyalások sikerrel fejeződnek be, úgy az eddigi évi 200 ezer sertés exportja helyett egyedül Angliába 500 ezer hussertést szállíthat Románia, tehát kivitelét ebben az irányban hatalmas mennyiséggel megnövelheti. A hufeldolgozó gyárak létesítésével pedig egész sereg munkanélküli nyerhet elhelyezést. A tárgyalások valószínűleg a tél folyamán nyernek befejezést és a jövő év tavaszán már sor kerülhet a tervek realizálására is.

Közvetlen tárgyalások indulnak a város és Arad iparossága között a testületi székház telkének sorsáról

Nagy Sándor dr. választmányi tag erőteljes felszólalása az iparostársadalom akciójának érdekében. — „A város háramlási joga' erkölcsi, képletes kikötés, amelyet hasonló képletes értékekkel lehet csak megváltani“

Aggmenházat kíván alapítani Arad iparostársadalma

Hetek óta vajudik a városvezetőség előtt az aradi ipartestületi székház telkének ügye, amely a város tulajdonát képezi ugyan, de 47 évvel ezelőtt Aradváros iparossága a maga erejéből emeltetett rá díszes székházat. Amidőn a város a telkét rendelkezésre bocsátotta, okmányba foglaltatta, hogy a telket azzal a kikötéssel adja oda az iparosság rendelkezésére, hogy a rajta épített épületet csakis az iparosság érdekeire fogják használni. Ezt a kikötést a város telekkönyvileg is bejegyeztette és közel félszázad éven át nem is került sor rá, hogy valaha a város hivatkozzék erre az erkölcsi záradékára a negyvenhét évvel ezelőtt megnyitkozott nagylelkűségének. Néhány héttel ezelőtt azonban az aradi iparosság képviselői együttes beadványt intéztek a városvezetőséghez, amelyben kérték, hogy töröljék az ipartestületi székház telkére telekkönyvileg bejegyzett „háramlási jog“ záradékot. Ennek alapján került a kérdés kedden délelőtt a városvezetőség tanácskozásának asztalára, mely alapos tárgyalás alá vette a kérdést.

Ursu János dr. választmányi tag felszólalásában annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a székházi telek záradékát kár volna eltörölni, mert ez mintegy erkölcsi garanciát szolgáltat a városnak minden körülmények között arra, hogy az ipartestületi székház csakis az iparos-érdekeket fogja szolgálni továbbra is. Nagy Sándor dr. viszont tartalmas beszédben, meggyőző dialéktikával azt fejtette ki, hogy erkölcsi lehetetlenség volna a városvezetőség részéről, ha arra gondolnának, hogy elutasítsák Aradváros iparossá-

gának tiszteletreméltó kérelmét. Aradváros iparostársadalma — mondotta — negyvenhét éven át nemes törekvéssel és áldozatkészséggel gondozta azt az épületet, amelyet annak idején önjerejéből emelt és egyenesen elképzelhetetlen volna, hogy a város ragaszkodni kívánjon ugynevezett „háramlási jog“ ához, amely nem más, mint képletes leszögezése annak a jogi ténynek, hogy a székház telke jogilag a város tulajdonát képezi.

— Tudomásom szerint — mondotta dr. Nagy Sándor — Aradváros iparostársadalma, mint eddig tette, ezután is csak iparos-célokra kívánja felhasználni az épületet, amidőn egy Aggmenház intézményét kívánja berendezni a székházban. Ennek az oly nemescélú és szürkés-jóléti intézménynek megalapítását meggátolni a városnak nem lehet semmiféle erkölcsi jogalapja. Mindettől függetlenül is azonban

az iparosság tudomásom szerint hajlandó arra is, hogy a városnak megtérítse a telek árát.

Abban az esetben tehát, ha a város ezt az áldozatot el is fogadná saját iparostársadalmától a háramlási jog képletes értékének megváltásaképpen, ez az összeg csakis ennek a képletes értéknek lehet a legméltányosabb ára, hogy ezzel is elháríthassa magáról a város az adásvételi üzlet látszatát.

Nagy Sándor dr. határozatos felszólalása után Velcsov Géza dr. alpolgármester is hasonló értelemben mondott beszédet, kijelentvén, hogy az ő tudomása szerint is hajlandók az iparosok a telek árát megtéríteni, hogy ezzel se károsodjék Aradváros vagyona. A maga részéről a leghatározottabban és a legmelegebben pártfogolta az iparosság kérelmét, amely felett azonban ezúttal a városvezetőség érdemben nem hozott döntést, mielőtt közvetlen érintkezést nem talál az aradi iparostársadalom illetékes vezetőivel, akikkel elvben le-tárgyalni kívánják a kérdést, mielőtt végleges határozatot hoznának.

Színház — Művészet — Irodalom

* A „Kék lámpás“ a színház szezonnyitó slágere. A színház környéke újból benépesedett. A kulisszák világában ismét eleven élet kezdődött meg. A „Kék lámpás“, a szezonnyitó nagyszabású operettujdonosság pompás konturjai nagyszabásúan bontakoznak ki Felhő Ervin főrendező precíz irányításában. Az első operett sikeréért szinte az egész társulat él és mozog, mivel Timár Illa, Somlay Julia, Arató Ally, Agoston Baba, Tunyogh Péter, id. és ifj. Szendrey Mihály, Felhő Ervin, Hegyessy Magda, Dálnoky Dudus, Kun, Szabó, Gömörly Emma, Németh Nelly, Lenkey István, Kozma Hugó, Somogyi Béla, stb. mind-mind ragyogó szerepet kaptak az operettben. A „Kék lámpás“-t soron követi az első nagyszerű prózopremier: a „Pénz nem minden“, utána ismét újdonságot nyújt a társulat: az „Egy csók és más semmi“ Eisemann-slágert mutatja be.

— Angliát elnyeli a tenger. Anglia évről-évre kisebb lesz, mert a tenger hullámai állandóan lemorzsolják partjait. Erről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a „Tolnai Világlapja“ új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Ezenkívül folytatásos regény, rejtélyek, novellák és közel száz kép van a népszerű képeslapban.

— Világhírességek a „Déli-báb“-ban. Egy sereg világhíresség nyilatkozik a „Déli-báb“ új számában, mely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Ezenkívül pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, folytatásos regényt, egyfelvénás szindarabot, filmrovatot, színházi cikkeket, pletykákat és rengeteg képet talál az olvasó a „Déli-báb“-ban.

Bezárult a temesvári mintavásár

A kiállítás kitüntetéseit jövő héten osztják ki — Kitünő eredménnyel zárult a művészi izléssel megrendezett árumintavásár

A nagyszabású, tiznapos temesvári árumintavásár kapuja kedden este bezárult. Gyönyörű eredményeket hozott a temesvári mintavásár, amely lüktető életet, forgalmat és eleveniséget varázsolt tíz napon át Temesvár mindennapi életének tempójába... Az árumintavásárra tömegesen érkeztek a bánsági falvak lakói, akik — bár kissé késedelemmel — szintén tudomást szereztek a kitünő bevásárlási alkalomról és felkeresték a Bánság fővárosát. Aradról is nagyon sokan látogattak át a mindig jó szomszédnak tekintett Temesvárra és nagy elismeréssel emlékeztek meg a mintavásár megrendezéséről. A temesvári árumintavásár csak előhírnöke volt a jövődi temesvári nagy vásárok egész sorozatának, amely minden bizonnyal a közelfekvő városok és falvak érdeklődésében fog lefolyni. A mintavásár hatalmas sikere beigazolta az illetékes körök előtt, hogy Temesvárnak állandó mintavásárra van szüksége s erre a célra a legalkalmasabbnak a jövőben is a Leda-gyártelepet találják, ahol két impozáns, masszív, e célnak különösen megfelelő épület áll rendelkezésre, több mint négy holdon fekvő területtel. Beavatott körökből származó információk szerint a következő mintavásárt is a Leda-gyártelepen tartják meg Temesváron.

Az árumintavásár ünnepélyes befejező aktsza kedden délelőtt folyt le, amikor is az aranyérmek és kitüntetések szétosztásával megbízott 14 tagú zsüri végezte körsétáját a vásár telepén. A zsüri körsétája délelőtt 10 órától déli 1 óráig tartott a vásárosok boksza között, a kiállítók és a nagyközönség élénk érdeklődése mellett. A döntést a jövő hét elején hozzák meg a zsüri tagjai és arany-, ezüst- és bronzérmeket, valamint okleveleket fognak

kiosztani azok között, akik leginkább megérdemlik a kitüntetést a vásáron kiállított áruik minőségét, izléses elrendezését és a kiállítás figyelemreméltó teljesítményét tekintetbe véve. A zsüri tagjai szerint minden kiállító megérdemelné az aranyérmeket. A zsüri tagjai:

Baltescu Ion temesvári kereskedelmi és iparkamarai elnök, Prochaska Ede és Baruch Izidor alelnökök, Ion Grigore főtitkár, Carie kereskedelmi és iparkamarai kormánybiztos, Totis Rezső belga konzul és Lendvai Jenő a gyáriparosok részéről, ezenkívül Sebestyén Béla és Endre Károly a Kereskedők Egyesülete részéről, azután Szappanos Gyula, Vlad professzor, Popovici kereskedelmi és Faur Livius ipari vezérfelügyelők. A díjak nyertesinek nevét a jövő héten a temesvári Kereskedelmi és Iparkamara ünnepélyes közgyűlésének keretében hirdetik ki.

A temesvári árumintavásár megrendezéséért elsősorban Ion Grigore kereskedelmi és iparkamarai főtitkárt illeti őszinte elismerés, aki nagy szakismerettel, kitünő szervezőerővel és lelkes agilitással állott az ügy szolgálatába. A mintavásár megrendezését valóban a legjobb kezekre bízták, amit a siker is teljes mértékben igazolt. Ion Grigore mellett a mintavásár rendezésében kifejtett munkásságért Weisz Lajos, az országhatárokon túl is ismert-nevű, kiváló iparművész érdemel dicséretet, akinek iparművészi teljesítménye valószínűleg bravurszámba menő művészi produkció volt, amelyre Weisz Lajos büszkén tekinthet vissza iparművészi pályafutása során. A temesvári árumintavásár szép példája volt a kollektív erőfeszítésnek, lelkes akarásnak és áldozatkész bizalomnak, amely a kereskedőtársadalom részéről megnyilvánult.

HIREK

I. Lajos bajor király tintatartója

Fantasztikus porlavina keletkezett egy történelmi értékű emléktárgy körül, amely kalandos út után jutott el Bécs egyik külvárosának kis tőglakásába II. Lajos, a tragikus sorsú bajor király irásztaláról.

A por tárgya egy súlyos veretű arany tintatartó, amely egy szerencsétlen uralkodó kedvenc készletéhez tartozott és amelyet még hozzájárulólegesen számítást szerint is legalább huszszor annyimárára becsülnek. A pompás műtárgyat ekkor ezélt egy müncheni árverésen vásárolta meg Sinner Henrik bécsi vállalkozó és Kehl Romana nevű kis keresztleányának ajándékozta. Leány szülei, akik egyszerű emberek és a legnagyobb nyomorban tengődnek, elhatározták, hogy pénzzé teszik az ajándékot és három ezer schilling kölcsön folyósítása fejében egy ékszerésznél elzalogosították a tintatartót azzal a kiötéssel, hogy azt tizezer schillingen alul értékesíteni nem szabad. Közben multak az évek, a kisleány felcseperedett, a Kehl-házaspárnak ismét pénzre volt szüksége. Újból elkötözték hát az ékszerészhez, aki most már csupán ezer schillinget folyósított számukra és kijelentette, hogy tuladott a tintatartón.

A kárvallott házaspár erre beperelte az ékszerészt és 6000 schilling kárpótlás megfizetését követelte. Az ékszerész vonakodott fizetni és azzal védekezett, hogy Kehlék jogtalanul jártak el, mert a tintatartó nem az ő, hanem a kisleányuk tulajdona volt. Erre most már az árvaszék is beavatkozott az ügybe és a kötelező szülői gondosság elmulasztásával vádolta a házastársakat, sőt ügygondnokot is rendelt az időközben nyomtalanul eltűnt tintatartó és annak jogos tulajdonosa — a kisleány — számára, a költségek megfizetésében pedig a gyermek szüleit marasztaltatta el. A bonyolult ügyben a minap ítélezett a bécsi törvényszék, amely végső fokon a kártérítés megfizetésére, vagy az arany tintatartó előkerítésére kötelezte ugyan az ékszerészt, egyben azonban elrendelte, hogy a befolyó összegből az ügygondnokot kell kielégíteni.

A valóságos tengeri kigyónak beillő ügyben egyedüli vesztes csakis a kis Kehl Romana maradt, akinek se pénz, se posztó, de még az őt jogosan megillető királyi aranytintatartó sem jutott.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Változóan felhős és hűvösebb idő várható, élénkebb északi légáramlással, valamint kisebb esőkkel, inkább csak Keleten.

— **Meghalt a volt bolgár miniszterelnök.** Szófiából jelentik: Liapcseff András volt bolgár miniszterelnök tegnap, 67 éves korában meghalt. A volt bolgár miniszterelnök a háború befejezése óta háromszor volt kormányon, 1926-ban, 1928-ban és 1930-ban.

— **A karbini kormány vérengzése.** Karbából jelentik: A karbini kormány lemeztörtöt két száz amur-vidéki parasztot, akik Petrovszk közelében elterülő földek termését állítólag nem szolgáltatották be a kormánynak.

— **Bucurestiben megkezdődött a zsidópárt kongresszusa.** Bucurestiből jelentik: Ma megkezdődött a fővárosban a zsidópárt első országos kongresszusa, dr. Fischer Tivadar elnöke mellett. A kongresszuson az országból mintegy 220 delegátus érkezett meg. Fischer dr. hangsúlyozta, hogy szükség van az ország zsidó erőinek koncentrálására és megfelelő szervezetekbe való tömörítésére. A zsidóság valamennyi kisebbséggel együtt érez és vele akar működni. Ezután Mayer Ebner mondotta el ideológiai referátumát.

Az olasz agglagények kénvszernősülése

Rómából jelentik: Mussolini ma rendeletet adott ki, amelynek értelmében azok az agglagények, akik a fascista pártban fontos állásokat töltenek be, vagy pedig a legközelebbi választásokra jelöltették magukat, azonnal nősüljenek meg, vagy pedig mondjanak le tisztségükről. A rendeletet Mussolini azzal indokolja, hogy a párt és a korporációk vezetőinek elől kell járniok a jövedélával a családi élet és a gyermekáldás terén.

— **Ötven százalékos fuvardíjkezdvevény a mócvidékről származó árukra.** Bucurestiből jelentik: A mócvidéken lakó nép inséges anyagi viszonyaira való tekintettel, a CFR vezérigazgatósága mindazokra a fa, gyümölcs és bányászati termékekre, amelyek a mócvidékekről származnak, valamint azokra az árucikkekre, amelyeket a móc-helységekbe szállítanak, ötven százalékos fuvardíjkezdvevényt léptetett életbe.

— **Dinamitpatron a síneken.** Bucurestiből jelentik: Tordos állomáson, egy, a pályát felülvizsgáló vasutas, szemben az állomással, dinamitpatront talált. Azonnal jelentést tett feletteseinek, a csendőrség bevezette a vizsgálatot és egyben megtették az intézkedéseket a pályatest fokozott őrzésére.

URANIA

Ma, szerdán 5, 8 és 10 órák
8, 10 és 15 letes helyárakkal

ARMATA AZZURRA

A DIADALMAS BALBO-FLOTTA
csodálatos világfilmje
G. RIGHELLI rendezése MONTAGNINI zenéje

Délután 3 órák

EMLEK ÉS FOLDSZINTEN 6 lel átlagos helyár

A besugó Edgar Wallace regénye.

Jön: A szezon legnagyobb modern kalandor slágere

Az új betegsegélyzőtörvény módosítását kéri az aradi iparistület

Az aradi Ipartestület választmánya ma este **Moskovitz Izidor** elnökeivel választmányi ülést tartott. Az elnök felolvasta azt a terjedelmes és részletes memorandumot, amelyet az új betegsegélyző törvénnyel kapcsolatban készített és amelyben az Ipartestület a kormánytól a törvény egyes intézkedéseinek módosítását kéri. A memorandumot, amelyet a legközelebbi jövőben eljuttatnak a kormányhoz, kinyomatják és elküldik az ország többi ipartestületeinek is csatlakozás végett. Ezután **Dolga Mircea** tartotta meg titkári beszámolóját, amelyben a folyó ügyeken kívül ismertette azt is, hogy a kormányhoz felíratot intéztek a Munkakamarák létesítésével előállott helyzet ügyében. A Munkakamarákban ugyanis a munkások jutottak többséghez, úgy hogy ott az iparos érdekek nem nyernek kellő kénvséletet.

Az Ipartestület ezért arra kéri a kormányt, hogy vagy alakítson külön Iparkamarát, vagy pedig kapcsolja az ipartestületeket a kereskedelmi és iparkamarákhoz, amelyeknek keretein belül kellő módon nyerhetnének érdekeik képviseletét. A pénztári beszámoló után **Gabos Jenő dr.** az Ipartestület ügyésze rávilágított arra, hogy a nagy fontossággal bíró új forgalmadó-törvényt nagyon sok iparos nem ismeri és ezért arra kérte az Ipartestület vezetőségét, hogy ismertesse ezt a törvényt teljes részletességgel az iparostársadalommal. **Moskovitz Izidor** alelnök erre vonatkozólag ígéretet is tett. **Kovács előljárásági tag** azt panaszolta, hogy a tagsági díjakat rosszul állapította meg a vezetőség, amennyi-

B Á R S O N Y szvetterek

Piata AVRAM IANCU 18.
Legjobb — Legolcsóbb.

— **ANGLIA FELMONDJA a NEMZETKÖZI VÁMFEGYVERSZÜNÉTET.** Londonból jelentik: Runciman angol kereskedelemügyi miniszter ma közölte a kamarában, hogy az angol kormány november 7-iktől felmondja a nemzetközi vámfegyverszünétet. Anglia ugyanis arra a meggyőződésre jutott, hogy a nemzetközi vámegyezménynek a mai körülmények között nincs jelentősége.

Újrendszerű költőtollak a CULTURA papírüzletben.

— **A Nemzeti Bank aranyvásárlása.** Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala legutóbbi kimutatása szerint, belföldön 111.87 kgr. szinaranyat vásárolt, 12 millió 429 ezer lej értékben. Ugyanekkor a bankjegy-fedezet-hez csatolt deviza-készletből 33 milliót az államadóságok deviza-tartalékához csatoltak, vagyis a bankjegy-fedezet összege 20 és fél millió lejjel, 10 milliárd 187 millió lejre csökkent. A forgalomban lévő bankjegyek összege 286.5 millióval 20 milliárd 981 millió lejre csökkent a látraszóló kötelezettségek összege 208 millió lejjel növekedett, vagyis a bruttó bankjegy-forgalom 78.5 millióval csökkent, ilymódon a fedezeti arány fél ezrelékkal 35.85 százalékra, a szinarany fedezeti arány pedig másfél ezrelékkal 34.51 százalékra javult. Az egyéb devizakészlet 6 és fél millióval 31.2 millió lejre emelkedett. Az államadóságok annuitásának fedezésére tartalékolt devizakészlet a bankjegy-fedezetből áthozott kb. 32 millió lej devizával 2 milliárd lejre emelkedett.

— **Egy magántisztviselő és egy mérnök uccal inzultusa az aradi járásbíróság előtt.** Az aradi járásbíróság ma hozott ítéletet annak az incidensnek az ügyében, amely legutóbb **Barna Tibor** magántisztviselő és **Hajnal László** mérnök között lejátszódott. Barna Tibornak annak idején fülebe jutott, hogy Hajnal László olyan híreket terjeszt róla, amelyek reá nézve diffamálóak. A tisztviselő ezért elégtételt akart venni magának és az uccán megszólította a mérnököt, akit kérdőre vont. A szóváltás hevében Barna Tibor elragadtatta magát és teltlen bántalmazta Hajnal Lászlót. A járásbíróság a mai tárgyaláson Barna Tibort 10 napi elzárásra és ezer lej pénzbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban három évre felfüggesztette. Barna Tibor az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

— **A budapesti rendőrség a „Több, mint szerelem” unhappy-endje mellett foglalt állást.** Bus-Fekete László nagy sikert elért darabjának, a „Több, mint szerelem”-nek bemutatásán az életkép kétféle befejezéssel került színpadra és a szerző a közönségre bizta annak eldöntését, hogy a hősnő, miután önfeláldozó gesztussal szerelmesét egy gazdag házasságba kényszeríti, annak karrierje érdekében elveszítse-e szerelmesét, vagy visszakapja azt. A közönség az unhappy-end mellett döntött, amennyiben az önfeláldozó hősnő: **dr. Mihalik Kata**, egyedül marad és szerelme, akiért az áldozatot hozta — célhoz ér. A darab többi előadásán már ezzel a „boldogtalan” befejezéssel került színpadra.

ben a nagyiparosok is csak 60 lej évi társdíjat fizetnek, mint a kisiparosok. **Glück József** hasonló értelemben szólalt fel. **Kun József** pedig azt javasolta, hogy szavazzon a választmány jegyzőkönyvi köszönetet **Moskovitz Izidornak**, aki a betegsegélyző-törvényre vonatkozó memorandum elkészítését végezte.

— **Charles Rothschild és Wertheimstein Rózsika fia — völegény.** Londonból jelentik: Rothschild Viktor, néhai Charles Rothschild és özvegye, Wertheimstein Rózsika fia, eljegyezte Hutchinson Borbálát, St. John Hutchinson előkelő angol ügyvéd leányát. Wertheimstein Rózsika tudvalevőleg nagyváradi származású és Nagyváradról került ki Londonba. A huszonhárom éves völegény, aki édesanyja révén magyar származású, jelenleg a cambridge-i egyetem állattani kísérleti laboratóriumában folytat tudományos buvárlatokat és a parthenogenesis terén értékes eredeti felfedezéseket tett. Rothschild Viktor a Rothschild főnemesi cím és hitbizomány várományosa, mert nagybátyja, a jelenlegi lord Rothschild, nőtlén. Rothschild Viktor tudományos kutatásait később is folytatni szándékozik, amikor majd a Rothschild-bankcég tagja lesz.

— **Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a Textil Central mai hirdetésére, valamint az abban foglalt szemiaczi olcsó árakra.**

— **Ma az alantli gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

KAIN: Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.)
NIEDERMAYER: Piata Szt. Sava (Kelemen-tér.)
RÉNYI: Bul. Reg. Marla (Andrássy-tér.)

— **Elfopott fontos okmányok.** Az éjszaka folyamán a budapesti gyorsvonatról egy izgatott uriaszony szállt le, aki egyenesen az állomás rendőrség irodájába sietett. Az ügyeletes komiszárnak előadta, hogy Adler Ernőnek hívják és a decebali pályaudvaron átnézték utlevelét, amit a vizsgálat után retiküljében helyezett el. Néhány perccel az indulás után eltávozott a fülkéjéből, de mindössze pár pillanatig hagyta retiküljét az ülésen, amikor visszatért, megdöbbenve fedezte fel, hogy utlevelé, fontos iratai, valamint 10 pengő készpénze eltűnt. A rendőrség nyomban vizsgálatot indított az ügyben, egyelőre azonban az eltűnt utlevél és a fontos iratok nem kerültek meg.

A latin faj akadémiaja

Nizzában decemberben nyitják meg a latin faj akadémiaját, amelynek vezetését Paul Valery vállalta el. Az akadémia negyven előadást fog a mostani szezonban rendezni és tulajdonképpen célja a latin faj tudományos és művészeti munkásságának egybefoglalása.

— **Aradi ügyvéd és építész pereskedése.** Boca Gyula dr. aradi ügyvéd nemrégiben feljelentést tett az aradi törvényszéken becsületsértés és életveszélyes fenyegetés címén Eberlein Ferenc építész ellen. A feljelentés előzményét egy ügyvédi megbízatás képezi, amelynek alapján Boca Gyula dr. a görög katolikus egyháztól 10.000 lejt hajtott be Eberlein Ferenc javára. Ezt az összeget azonban nem származtatta el Eberlein Ferenchez, hanem visszatartotta ügyvédi honorárium címén, azzal az indoklással, hogy Eberlein érdekében a görög katolikus egyházközségnél eljárt. Eberlein ekkor levelet írt Bocának, amelyben visszakövetelte a 10.000 lejt. Ennek a levélnek alapján indította meg keresetét Eberlein ellen az ügyvéd. A törvényszék több tanút hallgatott ki, majd pedig rövid tanácskozás után felmentette Eberlein Ferencet a becsületsértés és az életveszélyes fenyegetés vádjától.

— **Érdekes rablási ügy került ma az aradi törvényszék elé.** A vád szerint Tulea Vazul kisjenői lakos utonállást követett el és Horváth Mihályt kirabolta. A tanúk kihallgatása során kiderült, hogy Tulea Vazul együtt mulatott egy kocsmában Horváth Mihályval, akivel együtt is tért haza. Megállapították egyben azt is, hogy a kérdéses időpontban nemcsak a vádlott, de a sértett, sőt a tanúk is illuminált állapotban voltak, úgy, hogy az eseményekre nem emlékezhetnek tisztán vissza. A törvényszék ennek következtében az eljárást beszüntette és a vádlottat felmentette.

— **Tegnap éjszaka betörők jártak** Engel Jenő Str. Cloșca 12. szám alatti lakásán. A betörők a késő éjszakai órákban álkulccsal hatoltak be és mintegy 2000 lejt értékű különböző holmit loptak el. A nyomozást az ügyben bevezették.

CAMILLA HORN:

5 MEGÁTKOZOTT GENTELMAN

— **Megoldották a gáji autobuszközlekedési probléma gordiusz-csomóját.** Az Arad-gáji és ségái autobusz-összeköttetés sokat vajdó ügyében Aradváros vezetősége kedden délelőtt tartott ülésen véglegesen határozott. Tekintettel arra a körülményre, hogy egy az átszállásos rendszer mellett, mint ellene az érdekelt lakosok részéről számos memorandum-lavinát zúdítottak úgy az autobuszüzem-igazgatóság, mint a városvezetőség nyakára, az állandó bizottság salomoni ítélettel oldotta meg a helyzetet. Sincsei Jenő mérnök és dr. Ursu János választmányi tag referációján alapján a városvezetőség határozatilag kimondta, hogy a régi, átszállás nélküli rendszert fogja intézményesen újra visszaállítani úgy a gáji, mint a ségái relációban és ezzel véget vet a sok deputációzásnak, azzal az indoklással, hogyha három évig használni lehetett a régi autobus-összeköttetés rendszerét, úgy bizonyára ez évben sem marad használhatatlan az utazó gáji és ségái közönség számára.

— **Szent György-estély Butenben.** A nagyhalmági „Szent György” vallásos és kulturális ifjúsági egyesület jól sikerült estélyt rendezett a körösbökényi új kulturházban. A nagyrészt tanítókból álló műkedvelőgárda kiváló együttese jó előadást produkált, melyet a közönség hálás tapsaival honorált. A szereplők közül kiténtek: Turuc Octavian, Butariu Mariora, Balta Aurora, Bușa Lenuța, Balta Nina, Irimie János, Farcășiu György, Balta János és Pop Sándor. Az előadás végzetével Lungu R. István buteni-i gör. kel. főesperes a buteni-i „Szent György” egyesület nevében meleg szavakkal köszönte meg a testvéregyesületnek a vendégszereplést. A halmágiak nevében dr. Lazar főbíró mondott köszönetet a buteni-i közönségnek a meleg fogadtatásért. Az előadás után hajnalig tartó tánc volt, melyhez a zenét maga a „Szent György” egyesület zenekara szolgáltatta.

— **Szerdán szentelik fel nagy ünnepek között a világosi görög keleti templomot,** amelyet nemrégiben renováltak. Az ünnepségen részt vesz dr. Comsa Gergely püspök és számos egyházi előkelőség. A felszentelés után bankett lesz, majd este táncmulatót rendeznek.

— **Csalárd bukás ügyében hozott ma ítéletet az aradi törvényszék.** A vádlott Petrovici Jiva pécskai nagykereskedő volt, aki 1926-ban 700.000 lej passzívával csődbe ment. A mai törvényszéki tárgyaláson a vád képviselője rávilágított arra, hogy a csődeljárás során megállapítást nyert, hogy Petrovici Jiva nem vezette szabályszerűen könyveit, Ursuti dr. védő viszont arra hivatkozott, hogy az összeg, amely 1926-ban 700.000 lejt tett ki, ma jelentéktelen értéket képvisel. A törvényszék tanácskozásra vonult vissza, majd pedig kihirdette ítéletét, amely szerint a vádlottat 30 napi elzárásra ítélte, az ítéletet azonban három évre felfüggesztette. Petrovici Jiva az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

— **Letartóztatták az aradi véres merénylet tetteseit.** Az aradi rendőrség ma őrizetbe vett négy fiatalembert: Petica Jánost, Farkas Kálmánt, Rózsa Viktort és Gémes Kálmánt. Az őrizetbe vett fiatalembereket gyanúsítják Lázár János kocsis ellen elkövetett véres merénylettel. A nyomozás megállapította, hogy a fiatal emberek támadták meg a kocsist. Valószínűleg a holnap nap folyamán kísérik át az elfogottakat az ügyészségre.

— **Hűtlen szolga.** Dr. Moga Cornelia orvosnő feljelentésére ma a rendőrség őrizetbe vette az orvosnő Hegedűs Lajos nevű szolgáját, aki huzamosabb idő óta lopkodta munkaadóját. Naponta érték tárgyak és készpénz tűnt el a lakásból, de mindaddig sikerült a szolgának alibit bizonyítani. Tegnap aztán dr. Moga Cornelia tetten érte a hűtlen szolgát, akit a rendőrség ma őrizetbe vett és megkezdtek kihallgatását.

A gyermekek szerepe a válóperekben

A kolumbiai egyetem egyik tudós professzora a válási statisztika tanulmányozásánál megállapította, hogy a válóperek 63 százaléka olyan házasságokra esik, amelyek gyermekeletlenek. Husz százalék olyan házasságokra, amelyekben csak egy gyermek volt, kilenc százalék a kétgyermekes házasságokra, három százalék azokra a házasságokra, ahol három gyermek sorsa kapcsolódott a szülőkhöz és csak egy százalék azokban az esetekben, amikor négy, vagy több gyermek volt. Az amerikai tudós megállapítása szerint a válási járvány ellen a gyermek a legjobb védekezés.

— **Az aradvárosi vízművek átépítési munkálatai** — mint ismeretes — befejezés felé közelednek. Ezzel kapcsolatban Tripa Mihály gépüzemigazgató bejelentette a városvezetésnek, hogy egy új motorra van szükség, amelyet előnyös árcélt szerezhetne be a város a Czeiler és Szathmáry aradi cégnél. A város mérnöki bizottságot küldött ki a motor megtekintésére Giurgiu, Sincsei György és Klein mérnökök személyében, akik pártolólag terjesztették az ajánlatot a városvezetés elé, amely jóváhagyólag megszavazta a motor megvételére szükséges 30.000 lejt.

JACK TREVOR:

5 MEGÁTKOZOTT GENTELMAN

— **Pereskedés az aradi törvényszéken a kivert fogak körül.** Sulyos testisértés vádjával terhelve állt ma a törvényszék előtt Lapusca Tódor aradi kocsmáros, Lapusca Tódor az elmúlt évben megállapodást kötött Deutsch Adolf temesvári borkezelővel arra vonatkozólag, hogy tőle az idén bort vásárol. A kocsmárosnak azonban előbb volt szüksége a borra és levelet írt Deutsch Adolfnak, akitől azt kérte, hogy szállítsa le a megállapodásban leköötött bormennyiséget. Deutsch ezt nem tette meg és Lapusca ekkor elhatározta, hogy erőszakkal hozza el a kereskedőtől a bort. Két közösségi rendőrrel kiment Deutsch paulisi szőlőjébe, akitől ismételtel kérte, hogy tegyen eleget kötelezettségének és juttassa el hozzá a borszállítványt. Deutsch vonakodott a felszólításnak eleget tenni, aminek következtében szóváltás keletkezett a kereskedő és a kocsmáros között. Ennek hevében Lapusca úgy megverte Deutsch Adolfot, hogy annak összes fogai kitörték. A kereskedő feljelentést tett Lapusca ellen az aradi törvényszéken, amely ma tárgyalta az ügyet. Lapusca védője: Furdul dr. bejelentette a törvényszéknek, hogy tudomása szerint Deutsch Adolf kijelentést tett, amely szerint fogai előbb, tehát nem a verekedés alkalmával törtek ki. A bíróság elrendelte a bizonyítás kiegészítését és az ügyet november 24-re halasztotta.

PALESZTINA

utazások, igen kedvező feltételekkel, rendezői:

HAMBURG-AMERIKAI

S. A. R.

Mérsékelt utiköltség

Constanța—Haifa—Constanța között

Jelentkezések, információk, kizárólag

KUNSTLER VIZUM-É

Utazási Irodában Arado

Bul. Regina Maria 24. Telefon 86. szá:

— **Sulyos baleset történt az ágrisi csi-órségen,** ahol Fran t Miklós csendőrörmer tisztogatta revolverét. Az őrmester ugyanis elfelejtette, hogy revolvere töltve van. Fegyver elsült és kezét megsébesítette. Fittor orvosi kezelés alá vették.

— **Tragédia a határon.** Biharpüspökiről jelentik: Biharpüspöki közelében ma három embert akarta lépni a magyar határt. Kettőnek sikerült átszöknie, a harmadikra azonban — miután már állásra szólították fel — a román határőrök szívet adtak le. Ez a golyóktól találva, összeesett. Mint később kiderült, Negrusseannak hívják Bessarabiából származó román állampolgár. Határátlépés okát eddig még nem állapították meg.

— **Az új tánc-szezon premierje kedden est zajlott le az aradi „Fehér Kereszt” szálló nagytérijében,** ahol estélyruhás fiatal leányok, elegáns fiatalemberek és csillogó egyenruhás katonatisztek suhantak tova a parketten a legújabb táncseregek hangjaira. A báli-szezon táncdivatja néhány eleven, friss ütemű új táncot kreált, amelyek megtartják majd bevonulásukat a báltermekbe, bárhol is elegáns klubok tánctermeibe. Ezeket az új modern táncokat mutatta be kedden este Korrjáthné-Kiss Rózsa, a néhány év előtt Aradról elszármazott s most az ifjúság köréből megnyitva új öhajnak engedve visszatért népszerű táncművész, aki a táncestély színterében egymás után mutatta be az 1934-es szezonra kreált új táncokat. Nagy sikere volt a New-Blues-nek, amely Blues új figuráit hozza gyorsabb ütemben és kíséssel csiszoltabb stílusban. A legkedveltebb tánc egyike lesz — ezt bátran bejósolhatjuk — a gyors ütemű fox, vagyis a „Paso Doble”, amelynek spanyol figurái és eleven ritmusa nagy tetszést találtak a táncbemutatóknál. A legelegánsabb táncok: a tangó és a valse szintén új változatba új figurákkal kibővítve jelennek meg, valamint Slow-Fox is új lépéseket hoz az 1934-es táncszezonzra. A táncbemutató közönsége a késő éjszakai órákig maradt együtt és lelkesen ünnepelte Korrjáthné-Rózsa táncművészetét, aki Aradon tiszteztendő pedagógiai multra tekinthet vissza. Az új tánc nagy sikert aratott az aradi bemutatón.

— **Márk Irén előadása a Wizo-ban.** Márk Irén, a nagyszabenyi Aviva vezetője, értékeli irodalmi előadást tartott ma délután a Wizo termében. Az előadó Irén Nemirowsky „David Golder” című regényéről beszélt, annak tartalmát, irányát ismertette és a főalakok precíz jellemzését adta. A Wizo közönségének körében kellemes meglepetést keltett Márk Irén előadása és az előadó első aradi szereplése a közönség ostromtalan tetszését váltotta ki.

RÖVIDESEN PREMIER AZ URANIÁBAI 5 MEGÁTKOZOTT GENTELMAN

— **Gyomoriájdalmat azonnal enyhít** néhány csepp valódi „Diana” sóborszesz, cukorra csöpentve.

— **Olcso nyelvtanfolyam a Wizo-ban.** A Wizo vezetősége ezúton közli, hogy angol és héber nyelvtanfolyamot november 15-én megkezd. Az angol nyelvtanfolyamot dr. Neumann Miksa né tanítja, aki a növendékeket haladó és kezdő csoportokra felosztva tanítja minimális díjazás mellett. A héber nyelvet egy, a modern hébert beszélő tanár tanítja. Jelentkezni a Zsidó Nemzeti Szövetség irodájában lehet: Str. Romanului (v. Zrínyi uccsa) 6., délután 3—7.ig. A vezetőség egyben közli, hogy az angol nyelvtanfolyamon úgy a Wizo tagok, mint azok ismerősei vehetnek részt a héber nyelvtanfolyamon viszont csak a Wizo-tagok azok közvetlen hozzátartozói jelenhetnek meg.

Repülőszerencsétlenség áldozata lett az aradi cukorgyár egyik tisztviselője

Szónné égott Suciu Viktor a lezuhant repülőgépben — A repülőgép pilótája és három utasa lett a katasztrófa áldozata

Pénteken a Korareggeli órákban katasztrófa áldozata lett a Bucuresti—Csernovitz között létező rendszeres légi utasforgalom egyik utasszállító repülőgépe. A gép, amint arról az Aradi Közlöny már szombaton reggel hírt adott, Csernovitz közelében defektet kapott, amely oly tragikus gyorsasággal következett be, hogy a pilóta már meg sem kísérelhette a siklórepülést, amellyel talán motor nélkül is sikerült volna simán leereszkednie. Az utasszállító repülőgép pilótájával és három utasával egyúttal percek alatt zuhant le mintegy 500 méteres magasságból a földre érkezve, motorrobbanás következtében pillanatok alatt lángszloppá változott, amely elszennyezte nemcsak a géproncokat, de a bennrekedt szerencsétlen utasokat is.

Amint egy bucuresti-i távirat hírül adja, amelyet ma reggel kapott kézhez az aradi cukorgyár igazgatósága, a repülőgép-szerencsétlenségnek egy aradi áldozata is van, ugyanis

a három utas egyike, Suciu Victor cukorgyári tisztviselő személyében, aki családi természetű ügyeit intézte történetesen az ókirályságban. Az aránylag fiatal aradi tisztviselő éppen araváló tekintettel, hogy szabadság-ideje rövidesen véget ért volna, minél rövidebb idő alatt kívánta még elintézésre váró ügyeit rendezni és ezért repülőgéppel indult Bucurestibe. Suciu Victor holttestét a katasztrófát követő órákban sikerült kiemelni a géproncok üszkei közül; segíteni rajta természetesen már nem lehetett. A repülőgéptársaság kiméletesen értesítette a katasztrófáról Suciu-nak Csernovitzban élő szüleit, akik megrendülten értesültek gyermekük katasztrófájáról. A család intézkedésére értesítették táviratilag az aradi Cukorgyár igazgatóságát is, amelynek mindvégig hűséges és lelkiismeretes tisztviselője volt. A szerencsétlenül járt aradi tisztviselőt vasárnap temették Csernovitzban a repülőkatasztrófa többi halálos áldozataival egyidőben.

Felfüggesztik az adóárveréseket azoknál a háztulajdonosoknál, akiknek az államtól házbéreköveteléseik vannak

A pénzügyminiszter ígérete -- Készül a feketelista

Az aradi Háztulajdonosok Szindikátusának választmányja ma délután ülést tartott, amelyen többek között foglalkozott a köz-tisztviselő-lakók után járó lakbérkülönbözések kérdésével is. Dr. Demian Aurel, az egyesület ügyésze bejelentette, hogy a Háztulajdonosok Szövetsége bucuresti-i központjának nevében Brancovici elnök kihallgatáson jelent meg Mironescu belügyminiszternél, aki a távollevő pénzügyminisztert helyettesítette, akitől az ideai (állami lakók után járó) házbérdifferenciák sürgős kiutalását kérte, egyben pedig annak a kérelmének is kifejezést adott, hogy az 1931. és 1932. évi különbözeteket teljes egészében kompenzálják a háztulajdonosok hátralékos adójával. Ennek megtörténteig pedig a háztulajdonosok ellen elrendelt végrehajtások felfüggesztését kérte. Az ideai lakbérkülönbözöt kiutalására vonatkozólag a miniszter határozott ígéretet tett.

A pénzügyminiszter szintén ígéretet tett arra, hogy a bérlői differenciák kifizetése, illetve kompenzálásáig felfüggeszti az adóárveréseket azoknál a háztulajdonosoknál, akiknek 1931-ről és 1932-ről még ilyen követeléseik vannak.

Elet-halál harcot vívott a betörővel

Méhes Ignác budapesti törvényszéki tanácselnök

Budapestről jelentik: Izgalmas revolverharc játszódott le ma éjszaka Méhes Ignác törvényszéki tanácselnök Rónai-uccai házában. A tanácselnök a rádiót hallgatta, amikor figyelmes lett a szomszédos gyermekszobából kiszűrődő neszre. Magához vette revolverét és belépett a gyermekszobába, amelyet átkutatott. Amikor lehajolt és az ágy alá nézett, ott megdöbbenve egy idegen embert látott, aki ekkor kiugrott az ágy alól és rávetette magát a tanácselnökre.

Életre-halálra menő küzdelem fejlődött ki a betörő és a tanácselnök között, amelynek során az ismeretlen meg akarta fojtani Méhes Ignácot, ez viszont arra törekedett, hogy a betörőt az uccára tuskolja és ott segítséget hívjon. Ez sikerült is neki, a betörő azonban itt letépte a tanácselnököt a földre és újra fojtogatni kezdte. Ekkor azonban lépések közeledtek és a megriadt betörő elmenekült. Méhes Ignác több revolverlövést adott le utána, amelyek közül egy nyilván talált, mert az asztalon vérvonatok maradtak. A betörőnek sebészi ellátása ellenére sikerült elmenekülnie.

Foglalkozott a választmány a Háztulajdonosok Szindikátusának egyesülésével is, valamint annak a központi szervnek a létesítésével, amely Bucurestiben állandóan és hathatósan képviselné a háztulajdonosok érdekeit. Elhatározták azt is, hogy memorandumot szerkesztenek annak érdekében, hogy a házbérek korlátozó és már idejét múlt intézkedéseket ne hosszabbítsák meg és hogy a háztulajdonosok által fizetett 2 százalékos adót szüntessék meg. A kéményseprési, víz- és szemétkihordási díjak kérdését a szindikátus állandóan napirenden tartja. Ebben az ügyben legutóbb delegáció járt a polgármesternél és ennek eredményeképpen a városvezetőség határozatot hozott, amely szerint január elsejétől kezdve a vízdíjakat köbméterenként két lejjel szállítják, ugyszintén jelentősen redukálják a kéményseprési díjakat is.

Az adminisztratív ügyek elintézése után a fekete-lista kérdését tárgyalták meg. A lista összeállítását a titkárság végzi. A szindikátus vezetősége újból felhívja a háztulajdonosokat, tekintet nélkül arra, hogy tagjai vagy sem a szindikátusnak, hogy jelentsék be a nemkívánatos volt vagy jelenlegi lakóikat az egyesület irodájában (volt Deák Ferenc-ucca 28., volt Fábrián-uccai bejárat). A listát a titkárság bizalmasan kezeli és azt csak háztulajdonosoknak bocsátja rendelkezésére. A rendőrségen levő bejelentőhivatalban tovább folyik a lakók bejelentésének munkája. Ezirányban a szindikátus felvilágosítással szorgalmat.

Olcso őszi szünidei utazások a Földközi-tengerre,

az afrikai vonalak legmodernebb gőzözeivel.

1933. november 10-től november 30-ig.

1933. december 8-tól december 28-ig.

Utvonat: Arad—Hamburg—Rotterdam—Southampton—Lissabon—Ceuta—Malaga—Palma de Mallorca—Genua—Menetdíj: 18.500 lel, mely összegben bennefoglalatik az összes vasúti költség, vízumok, tengeri ut a harmadik (turista) osztályon, elsőrangú étkezés, ugyszintén az egyes kikötőhelyeken rendezendő gyönyörű kirándulások költségei.

Kedvező alkalom a Földközi-tenger szép környekének kényelmes módon való megismerésére. Jelentkezések és felvilágosítások

a Hamburg—Amerika Linie S. A. R.

képviselőtől:

Künstler vizum- és utazási iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24, Telefon: 86.

Segyen egy próbát a hírneves fenségesen illatosított

Germandrée
szappannal

Kilakoltatja a város

Hagyó Józsefet a Városi Kávéház lezárt helyiségeiből

Jogi komplikációk a Városi Kávéház bérlete körül

A Városi Kávéház ügye került tárgyalásra kedden délelőtt a városvezetőség előtt. Mint ismeretes, Hagyó József, aki át akarta venni Hoffmann Ottótól a Városi Kávéházat mielőtt visszalépett volna az üzletből, amely anyagi teherbirásán jóval felül vette volna igénybe, Hoffmann Ottónak a várossal szemben fennálló házbértartozására 150.000 lejt fizetett be Aradváros kasszájába, amelyet a város 1933. november 1-ig házbér címén könyvelt el. Hagyó József, — amint megirtuk annak idején, — arra való hivatkozással, hogy Hoffmannal kötött megállapodásait stornirozni volt kénytelen, felszólította a várost, hogy a befizetett 150.000 lejt szolgáltsa vissza, mivel ez összeget a Hoffmann Ottó lakbértartozásának rendezésére fizette be. A város ezt a kívánságot nem honorálta. Hagyó József legutóbb egy külön beadványt intézett a városvezetőséghez, amelynek értelmében hajlandónak nyilatkozott arra, hogy abban az esetben, ha a város visszafizeti számára a 150.000 lejt, úgy lemond a város javára 50.000 lejről, amelyet lakbérveszteség címén, kártérítésként ajánl fel. Ez a beadvány érdemileg azonban már nem is kerülhetett tárgyalásra, amennyiben a városvezetőség keddi ülésén azt a határozatot hozták, hogy energikus felszólítást intéznek Hagyó Józsefhez a Városi Kávéház helyiségeinek kiürítésére vonatkozólag, mivel a jelenleg lezárt helyiségekben Hagyónak mintegy negyedmillió lej értékű kávéházi berendezése fekszik, amelyet Hoffmann Ottótól vett át. A határozat első fogalmazásában a városvezetőség három napi határidőt engedélyezett Hagyó József számára a kávéházi helyiségek kiürítésére, de ezt a terminust is rövidebbre szabták később, amennyiben elhatározták, arra szólítják fel Hagyót, hogy azonnal ürítse ki a helyiséget, mert ellenkező esetben kilakoltatási eljárást indítanak ellene. Ugyanekkor elhatározták azt is, hogy új árlejtést irnak ki a kávéház bérletére nézve, amelyen a legtöbbet ígérő vállalkozónak adják ki bérbe a Városi Kávéházat.

Az Aradi Közlöny munkatársának információja szerint, Hagyó József a városvezetőség határozatát meg kívánja fellebbezni a temesvári helyi revíziós bizottsághoz, mert lehetetlenség szerinte azt kívánni, hogy akár azonnal, akár három napon belül kiüríthesse a kávéház hatalmas termét. Egyébként is, — mondotta munkatársunknak Hagyó József — még tisztázandó az a jogi kérdés, hogy tulajdonképpen ki az a tulajdonképpeni bérlő, aki a helyiség elhagyására köteles lehet: ő-e, vagy Hoffmann Ottó...? Mivel megállapodása Hoffmannal visszament, jogszerinti bérlőnek Hoffmann lehet tekinteni.

Eltekintve a Városi Kávéház jogi komplikációinak kérdéseitől, elképzelhetetlennek látszik, hogy a város továbbra is ragaszkodjék a maga merev álláspontjához, holott eddig pontosan megkapta a maga bérleti összegét, viszont az ügyben úgy Hoffmann, mint Hagyó, valamint a kávéház régi alkalmazottai, csak érzékeny veszteségeket szenvedtek. A város társadalmi és gazdasági közéletének érdekei azt diktálják, hogy táruhanak végre is fel a Városi Kávéház lepecsételt ajtóit és induljon meg mielőbb az élet a csillárok alatt. Az az élet, amely kereseti lehetőségeket termel ki és kenyérhez juttat közel negyedszáz aradi családot a tél viszontagságos ideje előtt.

Milliomos lett négy medgyesi munkás

Kifizették számukra az ötmillió
sorsjegynyerményt

A napokban négy szegény medgyesi munkás érkezett Kolozsvárra. Egyenesen a Kereskedelmi Hitelintézet főtéri fiókjába siettek, ahol izgatottan tárgyaltak az igazgatói szobaajtaja előtt.

— Vajon kifizetik-e? — kérdi társaitól szorongó hangon az egyik.

— Dehogyan fizetik... baj lesz...

— De hátha kifizetik?

De nincs idejük a töprengésre. Közben ugyanis már összegyűltek az előszobában az állami osztályosorsjáték erdélyrészi irányítói: dr. Ligeti Sándor vezérigazgató, dr. Sebestyén Rezső igazgató, Rosetti Balanescu, az osztályosorsjáték vezérigazgatója, Chirculescu, a bucuresti-i központ pénztárosa és Pordea János dr. királyi közjegyző. A négy medgyesi utast beszólítják az igazgatósági szobába. Balanescu vezérigazgató átvizsgálja a sorsjegyeket. Egy perc az egész, aztán kinyitják a hatalmas Wertheim-szekrényt és kiszámolják az ezreket. Százezer... kétszázezer... ötszázezer... millió... kétmillió... ötmillió...

Reszket a kezük, könnyes a szemük, amikor átvesszik a pénzt. Rosetti Balanescu vezérigazgató maga is meghatódik, amikor a négy szegény, illetve multimilliomos ember örömet látja. A vezérigazgató beszédet intéz hozzájuk:

— Végtelenül örülök, hogy a nagy nyermény éppen Erdélyre esett. Ugyanis bizonyos körök éppen itt fogadták bizalmatlansággal a román osztályosorsjátékot. Az érdekelt külföldi irodák azt a hírt terjesztették, hogy a huzárnál csalafintások történnek és hogy nem fizetünk készpénzzel. A tapasztalat ezzel szemben azt mutatja, hogy a külföldi sorsjegyek után nem kapják meg a nyerők a pénzt, annál is inkább, mert a szóban levő összegeket a valutatiltalmak miatt sem lehet Romániába juttatni. Ettől eltekintve, a romániai sorsjáték tervezete jobb, mint a külföldieké. A IV. osztályban az összes sorsjegyek értékének 65 százalékát fizetjük ki. A jövedelem pedig teljes egészében a kórházak, menhelyek céljait és a munkanélküliek támogatását szolgálja. Az első kísérleti esztendőben 70 milliót fizettünk ki jótékony célra. Aki tehát román sorsjegyet vesz, az önmagán és felebarátain segít.

A négy medgyesi, aki szegény emberként érkezett Kolozsvárra, boldogan mosolyog. Duzadó táskával indulnak ki az állomásra. Román osztályosorsjegyet vettek és most milliomosok!

Hitler Adolf fajnemeseítő akciója Aradon

Aradról Németországba származott családok keresik eredetüket, —
Fajkutató az aradi plébánia-hivatalban

Hitler Adolf fajnemeseítő politikájának külső hullámjai elértek már Aradra is. A németországi fajkutató hatalmas tömegeket mozgat meg és nemcsak a Harmadik Birodalom belterületén foglalkoznak ezrek és ezrek a fajkutató bonyolult teendőivel, hanem — mint az aradi példa mutatja — ez a szétágazó apparátus messzi országokra is kiterjed. Évtizedekkel, sőt több mint egy évszázaddal ezelőtt Németországba kivándorolt s azóta testtől-lelkestől visszagermanizálódott családok leszármazottjai keresik most családfájuk eredetét, bizonyítékait annak, hogy fajtisza árják, germán eredetűek és joguk van ahhoz, hogy az új német törvények értelmében is germánoknak tekintésük őket.

Az aradi római katolikus plébániahivatal az utóbbi napokban egymás után kapja Németország minden részéből a fajkutató leveleket olyan német állampolgároktól, akiknek nagyapjuk, nagyanyjuk, dédszülei Aradról származtak el a múlt század végén vagy az 1848-as időkben. A németországi levelek, bárnyílen részben keltezték is azokat a Harmadik Birodalomnak, valamennyien körülbelül azonos tartalommal bírnak, amennyiben a

SPORT KÖZLÖNY

Az olaszok készülődései a futballvilágbajnokságra

Fischer Mór nyilatkozata Magyarország részvételéről — Még mindig nincs meg a döntés a bolgárokkal

Budapestről jelentik: Az eljövendő esztendő május 27-én egyszerre nyolc olasz városban kezdődnek a futballvilágbajnoki küzdelmek. Már teljesen bizonyos, hogy Magyarország csapata is részt vesz a világkonkurrenciában. Ennek logikus következménye, hogy a magyar csapat máris megkezdte előkészületeit.

A világbajnoksággal kapcsolatban Fischer Mór, a futballbajnokság egyik főszervezője, többek között a következőket mondotta:

— Soha eddig nem volt még akkora esemény a futballvilágban, mint a tavaszi világbajnokság. De nem volt ehhez még csak hasonló sem!

Ennek a megrendezésére csakis az olasz futball mai szervezettsége vállalkozhatott. Ezen a világbajnokságon részt kell vennie Magyarországnak. Hiszen mások versengenek a részvétel lehetőségéért, sértődésekről tudok, amelyek abból keletkeztek, hogy az illető szövetség csapatát ugynevezett rossz csoportba osztották be, ahol az erős ellenfelek miatt az a veszély fenyeget, hogy kiesnek és nem kerül sor a világbajnokságon való részvételre.

De vannak más szempontok is, így például Olaszország a magyar trénernek egész seregének ad kenyeret, a téli turákkal pedig, amelyekre az ország téli klímája miatt nyílik tér, szinte eltartják a magyar profifutballt, nem szólva arról a legújabb segélyakcióról, amely olyan formában jelentkezik, hogy Olaszország a B-válogatott számára mérkőzést rendez és ezek jövedelmét a világbajnokságokon való részvétel költségeire fordítják.

Az olaszok nagy áldozatkészséggel dolgoznak. Erre jellemző, hogy miképpen jártak el az amerikai selejtezők ügyében. Eredetileg az volt a helyzet, hogy Amerika, Mexikó, Haiti és Cuba között Amerikában és pedig Mexikóban kellett volna lejátszani a selejtező mérkőzéseket, miután azonban a fensikön fekvő Mexikó klímája erre nem alkalmas az USA szempontjából, az olaszok hozzájárultak ahhoz, hogy az USA Olaszországban játsszék a Cuba—Haiti—Mexikó körmérkőzés együttesével, azon az alapon természetesen, hogy Olaszország látja vendégül mindkét csapatot.

A bolgárokkal, mint ismeretes, nem tud-

tunk megegyezni a selejtező-mérkőzés tekintetében s így az ügy a FIFA elé kerül. A selejtezők már javában folynak, ezeknek során a csehek már eddig legyőzték a lengyeleket, a múlt vasárnap pedig Svájc eldöntetlenül játszott Romániával.

O Oravetz László és Vladovits kapitány dicsérete. Vasárnap a két legjobb hírű futballbíró, Oravetz László és Vladovits kapitány idegenben vezettek ligabajnoki meccset. Oravetz Bucurestiben, Vladovits Temesvárott szerepelt és mind a két város sajtója kivétel nélkül a dicséret hangján emlékezik meg a jelzett játékvezetők működéséről.

O A Crisana szerdán szeretett volna az AMTE ellen meccselni. A Crisana nevében Chis dr. elnök, váradi kvesztor felhívta az AMTE elnökét, Adler Tibort és a klub nevében kérte beleegyezését, hogy a november 19-ére elhalasztott bajnoki meccset szerdán játsszák le. Adler Tibor megtagadta a kérés teljesítését, így a mérkőzést az eredeti napon bonyolítják le.

O Európabajnok lett Carnera. A Nemzetközi Ökölvívó Szövetség legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a Carnera és Paulino ökölvívómérkőzést Európabajnoki mérkőzésnek minősíti. E határozat folytán, Paulino elvesztette Európabajnoki címét, amely a győztes Carnerára szállott.

O Reinhardt súlyosan megsérült. Az AMTE tehetséges és nagy tudású bekkjátékos, Reinhardt István, a vasárnap délelőtti mérkőzésen, amikor az AMTE második csapata a Transylvania b) csapata ellen játszott szövetségi díjmérkőzést, egy összefutás alkalmával oly szerencsétlenül esett a karjára, hogy csontrepedést szenvedett. Steiner Jenő dr., az AMTE kluborvosa megröntgenezte a sérültet és a karját a Terápia-szatóriumban gipszbe tették. Reinhardt mintegy három hétig haroképtelen lesz.

O Győzött a magyar kombinált. St. Etienneben a magyar b) profikombinált néven szereplő Kispest—Nemzeti—Szeged FC és Attila játékosai álló vegyes csapat 2:1 arányban győzött. A magyar csapat góljain Nemes és Bihámi osztozkodtak.

O A Ferencváros hátvédét kíván szerződtetni. A Ferencváros állítólag tárgyalásokat kezdett Mesterrel, a jeles amatőr-hátvédvel szerződtetés ügyében.

FILM KÖZLÖNY

Szenvedélyek rabszolgái

A Central-mozi filmpremiere.

A „Szenvedélyek rabszolgái” tipikus amerikai erkölcskép s egyszersmind alkoholelleses propaganda-film, amely nem tévesztheti el hatását, mert minden jelenetében ott él a lidércfenyes, büns szenvedélyek levegőjével telített világvárosi bárók mocsárvilága... Fiala, tehetséges újságíró a film hőse, akit kora ifjúságában egy lelkiismeretlen szépasszony ránt le magával az alkohol rabszolgáinak romlott alvilágába s aki a cselekmény folyamán egy tiszta, szerelmesszívű asszony oldalán próbál menekülni a fertőből, azonban csaknem magával rántja az alkohol-pokolba tisztalelkű feleségét is... Nagyszerű jellemalakok vonulnak fel az éjszakai mulatóhelyek figurái között és a rendező zseniális látókörén keresztül megismerjük Amerika bárvilágát és a titkos élvezetek rabszolgáinak életét. Frederick March, az „Ave Caesar!” büszke római prefektusa ezután erős jellem szerepet kapott, az újságíró karakterfiguráját egyéni, markáns játékmódorában eleveníti meg. Sylvia Sidney, a legbájosabb és legtehetségesebb filmszínésznők egyike, a tisztalelkű Joan szerepében elragadó. A rendezés stilszerű, eleven és semmi kivánnivalót nem hagy maga után.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Országos tiltakozó gyűlés a közgazdasági demagógia ellen

A Nemzeti Federáció feltűnéskeltő határozata a hitel feltámasztását megakadályozó akciók miatt. Nagy harc kezdődik a gazdasági defaitizmus ellen

A feltűnés elkerülése végett Bucurestiben teljesen csendben, a hitel feltámasztásának jelszavával megalakult a napokban a Nemzeti Federáció, amelynek vezető tagjai a közgazdasági és politikai élet alábbi ismert reprezentánsai: *Dobrescu* Dimitrie volt igazságügyminiszter és szenátusi elnök, *Grozdea*, a főváros volt polgármestere, *Savulescu*, a román bankok szövetségének alelnöke, *Vladescu* tanár, a hitellezők szövetségének elnöke és *Petrescu* Virgil főtitkár a miniszterelnökségen s kívülük még ott voltak a pénzügy és a belügyminisztérium megbízottai is.

A vezetőség terjedelmes határozattal javaslatot dolgozott ki, amelyet a nagyválasztmány elé terjesztett és ott azt egyhangulag elfogadták. A határozat szövege és hangja nagy feltűnést keltett, mert az nyílt hadüzenet a közgazdasági demagógiának, amely az utóbbi két év alatt már-már megrendítette az ország pénzügyi alapjait és csak nehezen helyreállítható réseket vágott Románia gazdasági életébe. A *Federáció anarchisztikus törekvéseknek nevezi azt a munkát, amellyel egyesek politikai érvényesítés céljából most meg akarják akadályozni azt, hogy az adósok eleget tegyenek fizetési kötelezettségeiknek és mindenáron meg akarják hosszabbítani a már lejárt és a konverziós törvény alapján ezután megszűnő moratóriumot.*

Törvényellenes demagógiának tartja a határozat ezt az országromboló munkát és felhívja az illetékes fórumok figyelmét az okozott károkról, de egyben erővel rendszabályokat is követel a közgazdasági defaitizmus letörésére.

A gazdasági újjáébredés gondolatát hirdető federáció négy csoportba foglalja a demagó-

= **Deviza- és valutaárak.** Zürichi zárlat: Bucuresti 3.05, Berlin 123.10, Newyork 3.33 és fél, London 16.35, Páris 20.19 és háromnyolcad, Milánó 27.16 és fél, Prága 15.33, Belgrád 7, Bécs 72.77 (magánforgalomban 57.60). — Bucuresti-i valutaárak: francia frank 6.60—90, svájci frank 32.55—33.40, fontsterling 532—542, lira 8.80—9.25, dollár 112—122, márka 39.80—41.50, csehkrona 4.95—5, pengő 23—24, schilling 20—22, dinár 2.20—2.50.

= **A kormány nem engedélyezi a telefon-tarifa emelését.** Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, a telefontársaság a bucuresti-i automata telefon-központ üzembehelyezésével emelni akarta a telefondíjakat, de ez ellen a gazdasági érdekképviselet a közlekedésügyi miniszternél interveniált. Mirto miniszter meghozta döntését, amellyel nem járult hozzá a díjak emeléséhez, azzal az indokolással, hogy a jelenlegi súlyos gazdasági helyzet ezt nem engedi meg.

= **A párisi döntőbírószék százhusz millió lej megfizetésére kötelezte Nagyváradot.** A berlini Friedrich Wilhelm biztosító társaságtól még a háború előtt két és fél millió márka kölcsönt vett fel Nagyvárad városa, amely ebből az összegből csendőriszkolát épített. A márka-infláció idején Nagyvárad másfél millió lejjel kifizethette volna adósságát, de a belügyminisztérium megtiltotta a kölcsön visszafizetését, mert azt remélte, hogy a követelést elszámolhatják a német háborús kártérítés javára. A biztosító intézet visszautasította ezt az ajánlatot és a párisi döntőbírószék előtt pert indított Nagyvárad ellen. A nemzetközi bíróság az elmaradt részlet és kamatok fejében, valorizálva 120 millió lej megfizetésére ítélte Nagyváradot, amely most a belügyminisztériumtól kéri kára megtérítését, mert az ő tanácsa alapján halasztódott a tartozás kifizetése.

gok pusztító munkáját. Súlyosbitani akarják a gazdasági krízist, teljesen szeretnék elpusztítani a hitelt, eltörölni a hitelintézeteket és elszorvasztani a gazdasági vérereket. Az új szövetség egyöntetű munkára hívja fel az ország összes komoly, higgadt és felelősségérzettel áthatott gazdasági és társadalmi vezetőit, akik, sajnos, mostanig közömbösen hallgatták a népmító jelszavakat és türték az egyre erősödő felforgató agitációt. Akik ebben a pusztító munkában résztvesznek — hangoztatja a határozat — azok eladósodott, sem a saját, sem embertársaik jövőjével nem törődő ellenségei a normális gazdasági életnek, sem anyagi, sem szellemi, sem erkölcsi veszíteni valójuk nincs, ámde szerencsére, az ország lakosságának ők csak jelentéktelen részét alkotják, míg ellenben Románia népének nagy többsége komoly és értékes munkát végzett és már elérkezettnek tartja azt az időt, amikor ezt a hasznos munkásságot tovább folytathatja. A kereskedők, iparosok, mezőgazdák várva-várják a normális gazdasági viszonyok visszatérését. Az ország gazdasági megmentése érdekében tömörülésre hívja fel az összes gazdasági erőket s a nép minden rétegét. *E cél elérése érdekében legközelebb Bucurestiben országos tiltakozó gyűlést fog összehívni, amelyen képviseltetik magukat Románia összes pénzügyi és Nemzeti Bank kormányzóságával együtt, valamint minden gazdasági érdekképviselet.*

Az új federáció körül csoportosult intézmények és hivatalok vezetői most az ország élén állanak, tehát a fővárosban azt remélik, hogy sikerül ellensúlyozni a moratórium meghosszabbítása érdekében megindított harcot s végre helyreáll az ország gazdasági rendje.

= **KÉTSZÁZNEGYVEZÉZER DARAB VÁLTÓT ÓVATOLTAK MEG NOVEMBER MÁSODIKÁN.** Bucurestiből jelentik: A városi ingatlanulajdonosok moratóriuma alkalmával lejárt váltók közül az egész országban 240 ezer darabot óvatoltattak meg, de ugyanennyire tehető az, amelynek óvatolásától azért tekintettek el a hitellezők, mert nem akartak újabb költségeket okozni. A megóvatolt váltók összege eléri a két és fél milliárd lejt. Bucurestiben csak 662 váltó került óvatolásra, amelynek fele a jogbank tárcájából került ki, ahová visszleszámítás után jutott.

= **Nagy ingatlanokat árvereztet az Országos Ipari Hitelintézet.** Október közepén megszűnt a városi ingatlanulajdonosok számára engedélyezett moratórium és már is több nagy ingatlanárverésről érkezik jelentés Bucurestiből. Az iparpártolási hiteleket folyósító Credit Industrial (Országos Ipari Hitelintézet) december 12-re egy 12 millió 855 ezer lejes és egy 10 millió lejes követelés miatt elárvereztet az Andronescu-cég bucuresti-i és a Traian-malom turnuseverini házait, ipar-telepeit.

= **Behozatali engedély nélkül megrendelt áruk.** Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi és iparügyi minisztériumban kellemetlen ügyekben interveniált a román-cseh kamara megbízottja. A behozatali engedélyek könnyebb megszerzésének reményében számos bucuresti-i kereskedő árukat rendelt Csehszlovákiából, mert azt hitték, hogy a megrendelés után sikerül megszerezni a behozatali permiszt. A csehszlovákiai eladó utnak is indította a küldeményeket, a kereskedelmi és iparügyi minisztérium azonban nem adta meg a behozatali engedélyeket. A román-cseh kamara akciót indított az utólagos engedély megszerzése végett.

Az aradi gabonapiacon kedden 400—410 lejre emelkedett a buza ára

A konverziós törvénnyel védett termelők visszatartják a búzát

Az aradi keddi piacra mindössze három vagon búzát hoztak, amelynek ára minőség szerint 400—410 lejt ért el. Ez a 70 lejes áremelkedés érthető feltűnést keltett és gabonakereskedői körökben megállapították, hogy ez az abnormális drágulás azért következett be, mert nem volt áru. A parasztság ugyanis visszatartja a búzát, mert nincs szüksége pénzre olyan mértékben, mint a városi lakosságnak. A gazdákat tudvalevően védi a konverziós törvény, adósságainak fizetésére senki sem kényszerítheti és ezért mindaddig nem adja el termését, amíg nagyon magas árat nem kap érte. Ez a tény is teljesen indokoltá teszi a konverziós törvény megváltoztatását.

A regátban csak 330—340 lejt kínálnak a búzáért, de ott se akarják ilyen áron eladni. Az erdélyiek hajlandók volna ott ilyen áron vásárolni, de az ottani búzából nem kapható olyan jó liszt, mint az erdélyiből és ezért nem fordulnak az ökirályságbeli termelőkhöz. — A kukorica ára kedden 130—140 lejt volt mázsánként.

Bucurestiből jelentik: A gabonaexport kampány befejezéséhez közeledik és megbízható szakvélemény szerint, a hozzáfűzött remények nem váltak be. Árpában nagy export-többlettel rendelkezik az ország, míg a többi gabonatermelő államoknak csekély kiviteli fölöslegük van. Mivel a külföld nem érdeklődik a romániai árpa iránt, Brailában 11.500 lejt, az ország belsejében pedig 8000 lejt az árpa, de a termelők ilyen áron vonakodnak azt eladni. A kormány az árpa standardizálását határozta el oly módon, hogy a kivitelre kerülő árpát az exporttörök kötelesek gabonaszárító raktárakban megtisztíttatni és a költségeket az állam viseli. Altitólag törvénytervezet készül az export-gabona standardizálására. A kukorica-piacon kisebb áremelkedés következett be, de az export ebben a cikkben sem indult még meg. A kikötőkben a kukorica ára 19.500 lejt, az exportképes újkukorica pedig 13—14 ezer lejt vagononként. A buza ára általában azon a nivón áll, amelyet a kormánybiztosság állapított meg. Exportüzlet buzában nincs, az árak 36—41 ezer lejt között mozognak minőség szerint, vagononként. A többi gabonafélékben és hüvelyesekben stagnál az üzlet.

= **A gazdasági kisantant klépítésének programját** Benes csehszlovák külügyminiszter exozéja alapján részletesen ismerteti a „Consum” november 5-iki újszáma, amelyből kiemeljük a következő cikkeket: Dr. Chorin Ferenc, a magyarországi Gyárparosok Országos Szövetségének elnöke nyilatkozik a „Consum”-nak a román-magyar áruforgalom kimélyítéséről. A Bankárszövetség részletes utasítást dolgozott ki a moratórium lejártá után nem rendezett konverziós váltók kezelésére. Közzállítások és árjelzések, új cégek és cégváltozások, fizetéseptelenségek első forrásból olvashatók a „Consum” legújabb számában. Kérjen mutatószámot a kiadóhivataltól: Cluj, Postafiók 127.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, NOVEMBER 8.

Bucuresti. 13: Vegyes lemezek. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20.20: Gramofon. 21: Chebap Nádia zongorázik. 21.45: Costinescu Evantia énekel. 22.05: Alexandrescu Nina hegedül. 22.50: A rádió népzenekeara román zenét játszik. Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramofonlemezek. 10.45: Hírek. 11: 1. A magyar gazda meg a családja száz évvel ezelőtt. 2. Sárosy Gyula verseiből. (Felolvasás). 1: Déli harangszó. 1.05: Ragyóczy Jolán zongorázik, Koller Alfréd hegedül. 2.30: Katonazene. 4.30: A rádió diákkézfőrája. 5: „A nő tornája”. 6: Tóth Lia cimbalmozik. 6.40: Olasz nyelvoktatás. 7.10: Gramofonlemezek. 8.15: „Meddő tárgyilagosság”. Márkus László előadása. 8.45: Gitár-est. 10: Az Operánáz tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő dr. — 11.20: Magyar Imre és cigányzenekara a Hungária-szállóból. 12.20: Keleti Lili zongorázik. — Bécs. 12.30: Művészlemezek. 13: Rádiózenekar. 16.55: Hangosfilm-lemezek. 18.20: Mai osztrák zeneszerzők művei. 20: Cassado Gáspár csellózik. 21.15: Operettrejeltek a rádiózenekar előadásában. 23.30: Zene és dalok az Oase-bárból. Utána hírek. — Belgrád. 12: Gramofon. 12.20: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 17: Pavlovitszenekar. 20.30: Szávics-Cijuk Szultána délszláv dalokat énekel. 23.10: Rádiózenekar. Utána: Népdalok és népzene lemezek. — Breslau. 7.35: Reggeli zene. 9: Gramofon. 15.10: Schubert-dalok (szoprán). — 17.05: Szórakoztató zene. 19: Tánczene csellóra és zongorára. — Brünn. 12: Gramofon. 16.30: Gramofon. 18.55: Gramofon. — Kassa. 12.30: Rádiózenekar. 13.30: Gramofon. 17: Fuvós szokozzenekar. 19: Gramofon. 20.15: Gramofon. — Leipzig. 7.35: Reggeli zene. 13: Déli zene. 17: Népdalok és kánonok. 18.25: Lantdalok. 19.30: Bécsi keringők. 22: Különböző népek zenéje. Utána: Szimfonikusok. — Milano. 18.10: Szoprándalok. 20: Gramofon. 20.40: Gramofon. 21.30: Gramofon. 22: Opera. — Varsó. 13.05: Román dalok lemezek. 13.30: Kozák énekkar lemezek. 16.40: Pryman-Kiszycer mezzoszoprán hangversenye. 17.55: Szalonzene. 18.05: Korngold hegedűművész játéka. 23.30: Tánczene.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 9.

Bukarest. 13: Lemezek. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Dinicu-zenekar: vegyes zene. 19.15: Dinicu-zenekar. 20.20: Gramofon. 20.40: Verdi: Aida, négyfelvonásos opera lemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Odeon-Parlophon gramofonlemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Gramofonlemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Szmirnov Szergej balalajkenekara. 2.30: Gramofonlemezek. 4: Testnevelési tanfolyam test

nevelők részére. 5: Manchen Mariska gyermekdalokat énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 6.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 7.50: Munkástőlóra. 8.20: Sz. Molnár Alice hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 9: Vigjáték-előadás a Stúdióból. „A gyermek visszahív”. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Lengyel József. Majd: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara a Pátria-kávéház-ból, Szántó Gyula énekszámával. 12: Leoncz-Schweitzer Oszkár szalonzenekeara. — Bécs. 12.30: Rádiózenekar. 14.10: Művészlemezek. 16.55: Szimfonikus lemezek. 18.30: Merkel Róza szopránénekesnő dal és áriaestje. 20: Rádiózenekar. 21: Schiller: Ármány és szerelem, szomorujáték. 23.15: Táncok és indulók operákból. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 18: Tánclemezek. 19: Rádiózenekar. 19.30: Milosevics Ružicka népdalokat énekel. 20.30: Tánclemezek. 21: Csajkovszkij: Trió. 22: Csajkovszkij: Dalok. 22.30: Csajkovszkij: Esz-moll vonósnégyes. 23: Tánczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 14.30: Gramofon. 17.50: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 19.20: Gramofon. — Königsberg. 12.30: Seinemeyer-lemezek. 14.05—15.30: Különböző német vidékekről szülő dalok lemezek. 17: Rádiózenekar. 20: München. 21.10: Hírek. Utána esti zene. 22.45: Trenck: Luther. — Leipzig. 7.35: Reggeli zene. 11.10: Ifjúsági énekkar. 12: Gramofon. 13: A berlini filharmonikusok lemezei. 14.30: Házi zene. 19.10: Különböző országok zenéje gramofonon. — Milano. 18.10: Kamarazene. 21.15: Kívánsághangverseny. 22: Offenbach: Szép Heléna, háromfelvonásos operett a római Argentína Színházból. — Pozsony. 13.35: Déli zene. 19.05: Fuvószenekar. 19.50: Gramofon. — Prága. 11.10: Gramofon. 13.10: Gramofon. 16.30: Gramofon. 18.25: Gramofon. 20.25: Az 5. gy. ezr. zenekara. 21.20: Niedzielski lengyel zongoraművész Chopin műveket játszik. 22: Rádiózenekar. — Róma. 18.15: Hegedű és szopránest. A szopránénekesnő bolgár dalokat énekel. 21.15: Gramofon. 21.45: Pénzügyőr zenekar. A szünetben alkalmi párbeszéd. — Varsó. 13.35: A filharmonikusok hangversenye. 16.40: Szalonzene. 17.55: Goebel-Tarnawa basszista éneke. 18.20: Beethoven és Wol-dalok Hoffmann Eugénia mezzoszoprán előadásában. 21: Könnyű zene dalokkal. 23.10: Tánczene.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu“-vaj szemben (Str. Regalan.) Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben. Calea Victoriei és Boulevardul Academie mindkét sarkán. „Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokbódében. „Grand Hotel“-lel szemben, a főposta sarkán.

KÖNYVEK

A meztelen ember. Földi Mihály monumentális méretű és koncepciójú új regénye korunk viharzó problémáival, drámai lebilincselő meséjével. 440 oldal az Atheneum vászonkötésű remek sorozatában. 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Kolozsvár. Kérje a 24 kötetes sorozat protpektusát.

Sinclair Lewis: „Egy modern asszony szíve”. Sinclair Lewis regényének férfisorozatába méltón lép be Ann Vickers, a modern amerikai nő, az új asszony ragyogóan és mélyen megrajzolt figurája. A női türelm és önfeláldozás hatalmas eposza ez a könyv — egy nő sorsá, amelyben az örök asszonyi sors tükröződik. A Nobel-díjas író regényalkotása az Atheneum nagy regénysorozatában jelent meg. A 460 oldalas nagyalkun, egész vászonkötésű könyv ára 144 lej mindenütt, vagy Lepagenál: Kolozsvár. Kérje az Atheneum-szenzációk jegyzékét.

Childers: „A rejtélyes könyv”. A különböző hatalmak kémszervezetei életre-halálra szóló hajszát indítanak a fontos könyv birtokáért s ebben a titkos földalatti harcban semmilyen eszköztől sem riadnak vissza. A rendkívül izgalmas regény minden lapja új, meglepő helyzet elé állítja az olvasót, alig ismerünk az újabb detektív- és kalandorirodalomban olyan munkát, mely izgalmaságában és ugyanakkor irodalmi értékében Childers könyvéhez volna fogható. „A rejtélyes könyv” az Atheneum kalandorregény-sorozatában jelent meg. 28 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Kolozsvár.

A Világ Népele: Amerika. A sorozatban eddig megjelent: 1. Olaszország. 2. Svájc. 3. Japán. 4. Ausztrália, mint egyes kötetek (Egyenként 36 lej.) Spanyolország és Portugália és most az Amerikai Egyesült Államok mint kettős kötetek (54 lej.) A most megjelent Amerikai kötet 200 oldalon színes térképpel méltó kiegészítője a sorozatnak. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Kolozsvár.

Fannie Hurst: Asszony a vonaton. (Az Atheneum 2 pengős regényeinek legújabb kötete.) Széled, félszeg, élettől idegen kispolgári lány az, akinek vonata elindul ennek a megragadóan szép regénynek kanyargó sáncain. Lassu, döcögő vonat az övé, amely a mindennap kicsinyességei, a gondterhes élet szürke fája közt halad visszatanul. A lányból úgy lesz asszony, hogy szinte észre sem veszi életének változását, szerelmetlen hűséggel, szenvedélytelen odaadással tölti be a feleség és az anya tisztjét. A könyv díszes vászonkötésben 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál. Kérje a 24 kötetes remek sorozat teljes jegyzékét.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minlea szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

FIATAL vaskereskedő segéd azonnali állást nyerhet Csetey & Seitz vaskereskedő cégnél. 4214

MINDENES cseléd keresetik. V. Doostor, Arad, Calvin János-ucca 44. 4213

NEMETÜL BESZÉLŐ fiatal leány, délutáni foglalkozásra kerestetik Boross-ügynökségnél, Str. Bratianu 21. 4217

LAKÁS.

KIADÓK fürdőszobával két szoba és egy szoba, egy raktár, egy üres szoba, volt Kosuth-ucca 12. 4211

EGY-ÉLT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

PERZSA, silskin, csikó, mormotta. stb. buudák, szörmebéléses térű és női kabátok, complete művekből álló könyvtár, lexikonok, perzsaszönyegek, zongorák, szobaberendezések, 12 személyes ezüst evőkészlet, vitrinek, antik szalon, dísz-tárgyak stb. kaphatók SALGONÉ bizom. üzletében Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

KERESEK silskin csikó és perzsabundákat, férfi és női kabátokat, durális porcellánokat, ezüst tárgyakat, 6 és 12-es ezüst evőkészleteket, cvári ebédő és italószönyegeket, perzsa - szönyegeket, szobaberendezéseket, varrógépeket, vitrineket, stb. SALGONÉ bizom. üzletében Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

Garantált fajgyümölcsfák!

Oszi ültetésre ajánlom: szép, termőkészes gyümölcsfákat, folytontermő málnakülon egészség, nagygyümölcsű köszméte, nemes ribiszke, őriási földi oper palánta. Lugas szőlőoltvány, Clematis, különböző nemes fűtök. Rózsaujdonságok olesón kaphatók: 4212

PAPP LAJOS kertészeti telepén Str. T. Serb 27. (v. Török Gábor-ucca).

Pénzt váltss be
brillians ékszerekre,
aranyra, ezüstre
Hartmann Kálmán ékszerész-
nél Arad, Minorita palota. — Dus
választék. 3985

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÜLÖNFÉLEK.

Elopták

Hack János repülőborbély 2171. számu. nikkolezett Göricke verseny-kerekpárját. 1000 lej jutalom a nyomra-vezetőnek. V. György-ucca 1. sz. 4210

GYONYORÚ FARAGOTT EBÉDLŐ modern uri szoba, háló 3500 lejtől, fehér konyhakredenc 800 lej, Singer varrógép 1500, csillárok 800-tól, zongorák, o'ománok 700-tól, antik butorok, festmények, szönyegek, dísz-tárgyak nagy választékban. — Ezüstöt, aranyat, briliánst, szönyegét, dísz-tárgyakat, zongorát, pianót a legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegker csak az általunk képviselt temsvári Zalogház folyósítja. — Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISSIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 18., Dacia kávéház mellett. KESZPENZÉRT MEGVÉSSZÜK minden eladó dolgait. ARANYAT, EZÜSTÖT készpénzért sürgösen vesznek COMISSIO Dacia-kávéház mellett.

Tiszta, mosott rongyot

gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HIRDESSEN

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.